საქართველოს რესპუბლიკა

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ორგანო

გამოდის 1990 წლის დეკემბრიდან. № 229 (249) შაბათი, 23 ნოემბერი, 1991 წელი ფასი 10 კაპიკი

ᲧᲕᲔᲚᲐᲖᲔ დიდებული სუროთი, რომელიც შეიძლება ადამიანს თვალწინ გადაეშალოს, ეს არის ღამიული ცის ზედი. ცის მუქ-ლურჯ ოკეანეში ვარსკვლავთა შორეული კუბოლები ვიღაცის ზელით უძირო და უკიდეგანო სივრცეში, სამყაროს წყვდიადში ატყორცნილი ანთებული კანდლების, ცეცხლოვანი ყვავილებისა და ალმასთა ქვიშრობის მსგავსია.

პიმნოგრაფები ხშირად ადარებენ ეკლესიას ცას, წმინდანებს — ვარსკვლავთა ურიცხვ გუნდს. გეგონება, რომ ვარსკვლავები, გითარცა ცოცხალი არსებანი, შორეული ციმციმით უხმოდ ესაუბრიბიან ადამიანს სულს და უხსნიან მარადისობის საიდუმლოს. ვარსკვლავიერი ცა ეს მსგავსია წმიდა წიგნის ფურცლისა, რომელზეც მანათობელი იეროგლიფებით სამყაროს შემოქმედის გამოცხადებაა დაშიფრული. ვარსკვლავიერი ცა ეს არის სიმბოლო უმაღლესი სულიერი სფეროებისა, სადაც მსგავსად ანთებული ციური სანთლებისა ანგელოზნი და წმინდანნი ბრწყინავენ.

წმინდანთა შორის გვხვდება საელები, რომელიც უზომოდ ბეგრს ამცნობენ კაცის გულს, ეხებიან სულის ულრმეს სიმეს. ერთი ასეთი სახელთაგანი, მსგავსი ძვირფასი ქვისა ციურ გვირგვინზე, გახლავთ სახელი წმიდა დიდმოწამის გიორგისი, წოდებულის ძლევაშემოსილად. ამ სახელით მიდიან შორეულ გზაზე, ებმებიან ბრძოლაში, ეფიცებიან ერთგულებას, შშობლები ლოცავენ შვილებს... ეს სახელი განდიდებულია მთელს საქრისტიანოში სირიიდან საფრანგეთამდე, საპარის ქვეშეზიდან ციმბირის თოვლებამდე. წმიდა გიორგის სახელზე საქართველოში ყველგანაა აღმართული ტაძრები. წმიდა გიორგის ვერცხლის ხატებს მკერდზე აკიდებდნენ ბრძოლის წინ მეომრები...

განსაკუთრებულ თაყვანისცემას წმიდა გიორგის საქართველოს მთიან რაიონებში მიაგებენ. მთიელის ცხოვრება მსგავსია ასკეტის ცხოვრებისა. სიმდიდრის ნაცვლად იგი ფლობს თავისუფლებას, საერო გასართობთა მაგივრად — მთის ადათ-წესებს, რაც ბარის მცხოვრებთ თავისი სიმკაცრის გამო მონასტრულ წესდებად ეჩვენებთ. მეცხვარეთა და მონადირეთა გზა ხშირად თავბრუდამხვევ სიმაღლეზე, უფსკრულის თავზე დაკიდებულ ბილიკებზე გადის, — გადის ისეთ ადგილებში, სადაც ზოგჯერ ხელ ვერაფერს მოკიდებს კაცი თავის შესამაგრებლად: სადაც ორი ადამიანი მხარს ვერ უჭერენ ერთმანეთს; სადაც უფსკრულზე დაკიდებულ და კლდეებზე აკრულ ბილიკებზე მხოლოდ ლოცვა და ნებისყოფაა საყრდენი — თუკი შეძრკების გული, უფსკრული შთანთქავს კაცს, ვითარცა გელი ფრთნელს თავისი ჰიპნოზური მზერით. ამიტომაც მიაგებენ მთიელნი ესოდენ თაყვანისცემას წმიდა გიორგის ტაძრებს, ამ ტაძრების ნანგრევებსა და ქვებსაც კი, — წმიდა გიორგი მთაში კაცს გულს უმაგრებს, ვითარცა ზმალს ბრძოლაში.

ქართული სამეფო დინასტიის — ბაგრატიონთა გერბზე გამოსახულია „წმიდა გიორგი ვეშაპის მლახვრავი". დიდმოწამის სახე ამოქარგული იყო ქართული მხედრობის დროშებზეც. ბრძოლის დროს დროშა ხელი ეპყრა რუსთაველ ეპისკოპოსს, ხოლო მოდლებს — ხატები: ხშირად წმიდა გიორგის გამოსახულება მეომრის აბჯარზეც იყო ნაჭედი.

მსოფლიო ხალხების ენებზე საქართველო გიორგის მიწა-წყლად იწოდება. ეტიმოლოგიურად ამ სახელწოდების ახსნა სხვადასხვაგვარად შეიძლება, მაგრამ, რაც მთავარია, ქართველი ერის ცნობიერებაში ფესვი გიორგი საქართველოს მფარველია. ისტორიაში ერთგვარი იდეალი ციკლურობა არსებობს: საქართველოს უკანასკნელი მეფე გიორგის სახელს ატარებდა, თითქოსდა ნიშნად იმისა, რომ მეფის სიკვდილის შემდეგ ქვეყნის ბედიღმალი წმიდა გიორგის ჩაბარდებოდა; რუსეთის ბოლო იმპერატორს ნიკოლოზი ერქვა — ცნობილია, რომ რუსები განსაკუთრებულ „უფლმოდგინეობას წმიდა ნიკოლოზ მრონ-ლუკელის თაყვანისცემაში იჩენენ; ბიზანტიის უკანასკნელი იმპერატორი იყო კონსტანტინე XII—წმიდა მოციქულთასწორმა კონსტანტინე დიდმა დააარსა სამეფო ქალაქი (კონსტანტინოპოლი) და ბიზანტიური სახელმწიფო; ბულგარეთის უკანასკნელი მეფე გახლდა ბორისი — მოციქულთასწორის ბორისის დროს IX საუკუნეში, მოხდა ბულგარეთის ნათლისღება; უკანასკნელი ეთიოპელი იმპერატორი იყო სოლომონ (სელასია). — ეთიოპელ იმპერატორთა დინასტია ერთი უძველესთაგანია მსოფლიოში. იგი სათავეს იღებს ბიბლიური მეფის სოლომონისა და სხვას დედოფლისაგან... რითი შეიძლება აიხსნას ეს ციკლურობა? შეთხვევითობითა და დამთხვევით, თუ იმით, რომ კაცობრიულ ისტორიას აქვს თავისი სულიერი ქვეტექსტი? ხშირად ისტორია თავის რიტმებსა და ფენომენებში ამოიხსნება ვითარცა იგავი და ცხადდება ვითარცა წინასწარმეტყველური ჩანაწერი. წმინდანნი, რომელთაც განსაკუთრებულ თაყვანისცემას მიაგებენ ერები, სასწაულებრივად მოწმობენ, რომ შთებიან ამ ერების მფარველებად.

საქართველოს გერბი და საბრძოლო ბაირაღები საკვირველმოქმედ ხატებთან და წმიდა გიორგის წმიდა ნაწილებთან ერთად საუკუნეთა მანძილზე იყო ფარი საქართველოსი.

ნომბერში წმიდა გიორგის დღესასწაული დაწესებულია მისი ურმის თვალზე ფამების აღსანიშნავად. დღესასწაული შეისისხლხორცა ქართველმა ერმა, რომლის ისტორიაც ერთიან მარტიროლოგს (ბატიანი მოწამეობისა) წარმოადგენს.

წმიდა გიორგის ურმის თვალზე ფამება არის ერთადერთი საეკლესიო დღესასწაული, რომლითაც განდიდებულია ერთი მოწამეობრივი ღვაწლთაგანი, ცალკე ამოღებული წმიდანის მთელი ცხოვრებიდან. შემოსევების დროს: ჯალალედინისა, რომელმაც თბილისი სისხლით სავსე თასად აქცია; თემურლენგისა, რომელმაც ჩაიარა ვითარცა სიკვდილის აჩრდილმა ცელით ხელში აღმოსავლეთიდან დასავლეთ საქართველომდე; შაჰ-აბასისა, რომელმაც ქალაქები ნანგრევებად აქცია, სოფლები კი — ბუნაგებად, წმიდა გიორგის ურმის თვალზე ფამების ხსენება განსაკუთრებით ახლობელი იყო ქართული სულისათვის. ნომბერში ეკლესიამ დაწესა წმიდა გიორგის კიდევ ერთი დღესასწაული — მისი წმიდა ნაწილების გადასვენებისა რომიდან პალესტინაში, ქალაქ ლიდში — დიდმისის სამშობლოში, სადაც შემდგომში აიგო და აკურთხა წმიდა გიორგის სახელობის ტაძარი. ძველ ქართულ კალენდრებში ნომბერი გიორგობისთვად იწოდება.

მთიელებში არსებობს გადმოცემა, რომ ყაზბეგის მთის ქვაბულში ცხოვრობდა მოსანგრე, სახელად —გიორგი, რომელსაც ისინი თაყვანს სცემენ როგორც თავიანთ განმანათლებელს. ჩვეულებრივ ამგვარ გადმოცემებს ისტორიული ფაქტი უდგას საფუძვლად და იგი ეახლების მეხსიერების გამოვლენებას წარმოადგენს, რასაც მთელი ეპოქიოულობით უნდა მოვეკიდოთ.

გარდა წმიდა გიორგის საეკლესიო დღესასწაულებისა, არსებობს აგრეთვე ადგილობრივი ხალხური დღესასწაულები ტაძრებისა და ადგილების სახელწოდებათა მიხედვით, მაგალითად: „თეთრი გიორგობა", „მლეთის გიორგობა" და ა. შ.

იუდაისტურმა და წარმართულმა მსოფლიომ, კაიაფამა და პილატეს სახით, ქრისტეს სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანა, ქრისტიანობის ქადაგებას ყველგან სიძულვილითა და დევნულებით ხვდებოდნენ; მოწამეობრივად დაღვიროდ სისხლის წვეთებზე კი იკლესიები აღმოცენდებოდა. ზოგიერთი მკვლევარი ამ მძვინვარე ბრძოლის მიზეზს ხსნის რომაული წარმართობის თავისებურებებით, რომლისთვისაც თავად სახელმწიფო ქეციულიყო ღვთაებად. მაგრამ არანაკლებად სასტიკ დევნულებას ქრისტიანობა იმპერიის ფარგლებს გარეთაც განიცდიდა. რომაული პანთეონი თავის კედლებში ყველა დამარცხებული ხალხებისა და დაპყრობილი პროვინციების ღმერთებს აგროვებდა. კერპები მშვიდობიანად თანაცხოვრობდნენ, ვითარცა ღვაძლნი ერთსულოვან ოჯახში (ალბათ მას, ვინც შემდგომში ელიტარულ სასაფლაოს პანთეონი უწოდა, გამძაფრებული დაკვირვების უნარი ჰქონდა — პანთეონი თარგმანში „ყველა ღმერთის ტაძარს" ნიშნავს), — წარმართული სამყარო კი ქრისტიანობას შეჩვდა ისე, როგორც ხმალამოწვდილი გლადიატორი ხვდება მტერს არენაზე. წარმართი იმპერატორების დროს ეკლესიამ ათი დიდი დევნულება განიცადა. უსაშინელესი დევნულება, რომელმაც წარიტაცა უფრო მეტი სიცოცხლე, ვიდრე ბარბაროსებთან ბრძოლებმა, კარგა ხნის სიმშვიდის შემდეგ ერთბაშად აზვირთდა, ვითარცა ქარბორბალა ზღვაზე, იმპერატორ დიოკლეტიანეს დროს.

დიოკლეტიანე იყო განთავისუფლებული მონის შვილი და ტახტზე ავიდა თავისი გამჭრიახი გონებისა და მჩქეფარე ენერგიის წყალობით. იმ დროისათვის რომი წაგებულ პომპეას, რომელსაც მიწისქვეშა აფეთქებები აზანზარებდა. შინაომები და ბარბაროს ხალხთა შემოსევები სახელმწიფოს ლავასა და ფერფლში დათქმით ემუქრებოდა. დიოკლეტიანემ ქვეყანასა და არმიაში რეფორმები სწრაფად გაატარა: თანამმართველად ორი ავგუსტუსი და ორი ცეზარი აიყვანა; გაამაგრა ჯარი; გაზარდა რაოდენობა და ავტონომია პროვინციებისა; დააარსა ახალი დედაქალაქი ნიკომიდიაში. მაგრამ მიუხედავად შთამბეჭდავი დასაწყისისა, თავისი მმართველობა დაამთავრა საშინელი ბოროტმოქმედებით — ქრისტიანთა მრავალწლიანი დევნულებით.

რომის ისტორია თავისი სახელოვანი გამარჯვებებით ხალხის ცნობიერებაში განუყოფლად იყო დაკავშირებული წარმართულ რელიგიასთან, სახელმწიფო კი — იმპერატორის კულტთან. ქრისტიანები, რომელნიც უარს ამბობდნენ კერპთთაყვანისცემასა და იმპერატორთთვის საღმრთო პატივის მგებელზე, რომის მტრებად და ყველა უბედურების მიზეზად ითვლებოდნენ. ნერონმა ქრისტიანებს ბრალად დასდო რომის გადაწვა, დიოკლეტიანემ კი— მთელი იმპერიისათვის ხანძრის გაჩენა. ნერონი კოლიზეუმის ლოკადან ტკბებოდა იმით, თუ როგორ აკვდინებდნენ ქრისტიანებს ლომები და გლადიატორები, წერდა რა ამ დროს გულისამაჩუყებელ ლექსებს. გადაბერებული დიოკლეტიანე ნიკომიდიაში თავისი სასახლიდან, ვითარცა სათვალთვალო კოშკიდან, უმზერდა საშინელ ჰეკატომბას (მასობრივი მსხვერპლთშეწირვა), რომელიც აღესრულებოდა მთელს იმპერიაში რამოდენიმე წლის მანძილზე. ამ დევნულების დროს წამებულ და მოკვდინებულ იქნა წმიდა გიორგი კაბადუკიელი ძლევაშემოსილი.

წმიდა გიორგი წარჩინებული გვარიდან წარმომავლობდა — მამამისს მაღალი თანამდებობა ეკავა რომის არმიაში. წმიდა გიორგი ბეირუთში დაიბადა, სულ მალე მამამისი ეწამა ქრისტესათვის, დედა კი შვილთან ერთად პალესტინაში გადასახლდა საცხოვრებლად — თავის მამულში, ქალაქ ლიდში. მან მთელი ცხოვრება შვილს აღზრდას მიუძღვნა, შეასწავლა წმიდა წერილი, ზნირად უყვებოდა მოწამეებზე, სახელოვან მამაზე.

წმიდა გიორგი სამხედრო სამსახურში შევიდა და ბრძოლებში გამოჩენილი ნიჭისა და ვაჟკაცობის წყალობით ახალგაზრდობამივე დაჯილდოვდა მხედართმთავრისა და ტრიბუნის წოდებით.

დიოკლეტიანემ ქურუმებისა და თავისი სიძის — გალერიუსის ვალენით გადაწყვიტა მოეკლა იმპერიაში მცხოვრები ყველა ქრისტიანი. მას თითქოსდა სურდა ქრისტიანობაზე აღესრულებინა ალეგზულას ნატვრა: „ეაცობრიობას რომ ჰქონოდა ერთი კისერი, ერთი დარტყმით მოვკვეთდი მას".

რომში არსებობდა სენატი, მაგრამ ის დიდი ხანია თეატრალურ დეკორაციად ქცეულიყო. ყველა მნიშვნელოვანი სახელმწიფო საკითხი საიდუმლო საბჭოზე წყდებოდა, რომელშიც მონაწილეობდნენ იმპერატორი თავისი უახლოესი მეგობრებითურთ. ერთხელ, შეიკრიბა რა საბჭო ღამით (თანახმად პლატონის განწესებისა, რომელიც მოცემულია — „კანონებში"), დიოკლეტიანემ გამოაცხადა თავისი გადაწყვეტილება ცეცხლითა და მახვილით მოესპო ქრისტიანობა. დამსწრეებმა მოიწონეს ეს გადაწყვეტილება. განიზრახეს გამოეცათ ედიტი ქრისტიანების წინააღმდეგ: ქრისტიანული ღვთისმსახურება აკრძალებოდა; ტაძრები ან უნდა დანგრეულიყო, ანდა — გადასცემოდა წარმართებს; ქრისტიანული წიგნები დაწვეს ეკვემდებარებოდა. თავად ქრისტიანობა უთანაბრდებოდა უმძიმეს სახელმწიფო დანაშაულს, რომელიც სიკვდილით ისჯებოდა. ქრისტიანობისაგან განდგომილნი თავისუფლდებოდნენ ყოველგვარი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან, თუკი გამოთქვამდნენ სურვილს, ანდა — თანხმობას, წარმართულ რიტუალებში მონაწილეობაზე..

მაშინ წამოდგა წმიდა გიორგი და სიტყვით მმართა იმპერატორსა და ავგუსტუსებს: „მეფისა და მმართველის ვალია დაიცვას სამართლიანობა; ქვეშევრდომთა სიცოცხლე და უფლებები, თქვენ კი გადაწყვიტეთ სიკვდილით დასჯოთ უდანაშაულო ადამიანები და ბოროტმოქმედებაში აჯობოთ ბარბაროსებს, რომელთაც ყანონებიც კი არ გააჩნიათ".

— ვინ ვასწავლა თქმა ამისა? ჰკითხა მაგნენციუსმა.

— ჭეშმარიტებამ — მიუგო გიორგიმ.

— და რა არის ჭეშმარიტება?

— ქრისტე, რომლის ხელახლა ჯვარცმაც თქვენ განგიზრახავთ!

იმპერატორის ბრძანებით მსახურებმა შეიპყრეს გიორგი, შეკრეს, ციხეს და დილეგში ჩაადგეს. ტირანებს სასახლეებში აქვთ განსაკუთრებული ციხეები — მიწისქვეშეთი, სადაც შეპყრობილი ყავთ პირადი მტრები. ტირანს ყოველთვის შეეძლო შეემოწმებინა, სიიმედოდ იყო თუ არა ციხე დაცული, ანდა — სახელმწიფო საქმეებისგან მოცალეობის ჟამს მოესმინა შებორკილი პატიმრების კვნესა; აგრეთვე ყვირილი. მათი, ვისაც ჯალათები აწამებდნენ — ეს „მუსიკა" ყველაზე საამურია ტირანისათვის.

წმიდა გიორგის მკერდზე დიდი ლოდი დაადეს. მეორე დილით დიოკლეტიანე დაეშვა დილეგში და ჰკითხა:

— როგორ ხარ, გიორგი?

— კარგად — იყო პასუხი.

პასუხმა გააშმაგა იმპერატორი. შეურაცხყოფილმა დიოკლეტიანემ ბრძანება გასცა მიეცათ წმიდა გიორგი უსასტიკესი წამებისათვის, რომელსაც ეწოდება დაბორბლეა. მოწამე დააბეს ურმის თვალზე, ქვეშ დაფიდან იყო ამოშვერილი გაბასრული დახის პირები, ლურსმნები და წამახული კაუჭები. ჯალათები ატრიალებდნენ თვალს, რკინა ესობოდა სხეულს და ნაწილ-ნაწილ ფლეთდა მას, კაუჭებს ხორცის ნაგლეჯები ამოჰქონდა. ჩვეულებრივ, ამგვარი წამების დროს ადამიანი კვდებოდა. წმიდა გიორგი ცოცხალი დარჩა ახალი წამებებისათვის.

წმიდა გიორგის სიტყვები: „კარგად ვარ", რაც დიოკლეტიანემ დაცინვად მიიღო, ჭეშმარიტების ასახვადა: წამების დროს უფალი აძლევს მარტვილს ზეციურ შვებას. ერთ ქადაგებაში წმ. იოანე ოქროპირმა თქვა: „ქრისტესთან ერთად ჯოჯოხეთში ყოფნაც კარგია"...

ურმის თვალზე წამების შემდეგ, ექვსი თვის თავზე, წმიდა გიორგი მოაკვდინეს თავისკვეთით....

წმიდა გიორგი იყო ნათესავი მოციქულთასწორის ნინოსი. დიდმოწამის ცხოვრება და ღვაწლი მისი დის ბაგეთაგან გახდა ცნობილი ქართველი ერისათვის. გიორგი ძლევაშემოსილის სახელი სქართველოში წმიდა ნინოს ქადაგებასთან ერთად შემოვიდა. იმ დროიდან ბრწყინავს იგი ივერიის ეკლესიის ცარგვალზე ციცკრის ვარსკვლავის ბრწყინვალებით. საქართველოში ტაძრების უმრავლესობა ნაკურთხია ყოველადწმიდა ღვთისმშობლისა და წმიდა გიორგის სახელზე. ნიშანდობლივია, რომ წმიდა ნინოს საფლავზე აშენებული ტაძარი წმიდა გიორგის სახელობისაა, თითქოსდა თავად მოციქულთასწორი ნინო სიკვდილის წინ ესაუბრა თავის ძმას საქართველოს მომავალზე.

მხედრული გამოსახულება წმიდა გიორგისი, რომელიც ურჩხულს გმირავს, ეს არის არა ოდენ გაღმერთებულ ურჩხულთან ორთაბრძოლისა და ლაბანის დედოფლის სიკვდილისაგან ხსნის ხსოვნა, არამედ — სამბოლო ქრისტიანობის გამარჯვების წარმართობაზე; ეს არის ქრისტიანის გამარჯვების სიმბოლო თავის გულში დაბუდებულ ცოდვისა და ვნებების ურჩხულზე; სიმბოლო ბოროტებასა და სულიერ წყვდიადზე სიკეთის ძლევისა...

„ტყვეთა განმათავისუფლებელო და გლახაკთა ხელის აღმპყრობელო, სნეულთა მკურნალო, მეფეთა უძლეველო წინამბრძოლო, ოვაწლით შემოსილო, დიდო მოწამეო გიორგი, ევედრე ქრისტესა ღმერთსა შეწყალებად სულთა ჩვენთათვის" (წმ. **გიორგის ტროპარი**).

ᲕᲣᲚᲛᲝᲪᲐᲕᲗ ᲡᲠᲣᲚᲘᲐᲓ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ადამიანის უფლებათა დაცვის მუდმივმოქმედი კომისია ქართველ ერს, ყველა ჭეშმარიტ მართლმადიდებელს ულოცავს დიდ ქრისტიანულ დღესასწაულს — გიორგობას.

ღმერთი ჰფარვიდეს სრულიად საქართველოს!

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲠᲐᲤᲐᲘᲚᲘ

ᲣᲠᲛᲘᲡ ᲗᲕᲐᲚᲖᲔ ᲬᲐᲛᲔᲑᲐ ᲬᲛᲘᲓᲐ ᲓᲘᲓᲛᲝᲬᲐᲛᲘᲡ ᲒᲘᲝᲠ�გᲘ ᲙᲚᲔᲕᲐᲨᲔᲛᲝᲡᲘᲚᲘᲡᲐ

ᲧᲕᲔᲚᲐᲖᲔ დიდებული სუროთი, რომელიც შეიძლება ადამიანს თვალწინ გადაეშალოს, ეს არის ღამიული ცის ზედი. ცის მუქ-ლურჯ ოკეანეში ვარსკვლავთა შორეული კუბოლები ვიღაცის ზელით უძირო და უკიდეგანო სივრცეში, სამყაროს წყვდიადში ატყორცნილი ანთებული კანდლების, ცეცხლოვანი ყვავილებისა და ალმასთა ქვიშრობის მსგავსია.

ᲞᲘᲛᲜᲝᲒᲠᲐᲤᲔᲑᲘ ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ ᲐᲓᲐᲠᲔᲑᲔᲜ ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲐᲡ ᲪᲘᲡ, — ᲕᲐᲠᲡᲙᲕᲚᲐᲕᲗᲐ ᲣᲠᲘᲪᲮᲕ ᲒᲣᲜᲓᲡ. ᲒᲔᲒᲝᲜᲔᲑᲐ, ᲠᲝᲛ ᲕᲐᲠᲡᲙᲕᲚᲐᲕᲔᲑᲘ, ᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲪᲘᲡ ᲖᲔᲓᲘ. ᲪᲘᲡ ᲛᲣᲥ-ᲚᲣᲠᲯ ᲝᲙᲔᲐᲜᲔᲨᲘ ᲕᲐᲠᲡᲙᲕᲚᲐᲕᲗᲐ ᲨᲝᲠᲔᲣᲚᲘ ᲙᲣᲑᲝᲚᲔᲑᲘ ᲕᲘᲦᲐᲪ ᲐᲜᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲐᲜᲓᲚᲔᲑᲘᲡ, ᲪᲔᲪᲮᲚᲝᲕᲐᲜᲘ ᲧᲕᲐᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲐᲚᲛᲐᲡᲗᲐ ᲥᲕᲘᲨᲠᲝᲑᲘᲡ ᲛᲡᲒᲐᲕᲡᲘᲐ.

ᲞᲘᲛᲜᲝᲒᲠᲐᲤᲔᲑᲘ ᲮᲨᲘᲠᲐᲓ ᲐᲓᲐᲠᲔᲑᲔᲜ ᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲐ

პრეზიდენტის საათი

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ბატონი ზვიად გამსახურდია უპასუხებს ტელემაყურებელთა შეკითხვებს

1991 წლის 15 ნოემბერი

პრეზიდენტი. გამარჯობათ ძვირფასო მეგობრებო! როგორც გახსოვთ ცენტრალური ტელევიზიით ჩემი გამოსვლის დროს იყო მრავალი შეკითხვა ჩემს მიმართ, რომელთაც ვერ ვუპასუხე დროის სიმკაცრის გამო. გარდა ამისა, მიგზავნიან წერილებს, შეკითხვებს მრავალ პრობლემასთან დაკავშირებით, რომლებიც აწუხებს საზოგადოებას. მე მინდა პირდაპირ საქმეზე გადავიდე და მოგახსენოთ, რომ ძირითადად ეს შეკითხვები, წერილები და მომართვები ეხება შემდეგ საგანგაშო პრობლემებს, რომლებიც, უწინარეს ყოვლისა, დგას დღის წესრიგში დღეს და რომლებიც მთავარი საზრუნავია არა მარტო ჩვენი ხელისუფლებისა., არამედ ჩვენი საზოგადოებისაც. მოსულია შეკითხვები საგარეო და საშინაო პოლიტიკასთან დაკავშირებით, მოსულია შეკითხვები ეკონომიკურ მდგომარეობასთან დაკავშირებით, იმ სასურსათო ,,რიზისთან დაკავშირებით, რომელიც დღეს რესპუბლიკაშია, საკადრო პოლიტიკასთან დაკავშირებით.

როგორც ცნობილია, არის უკმაყოფილება ჩვენი მოსახლეობისა ჩვენი საკადრო პოლიტიკით, ცალკეული კადრების მიმართ არის უნდობლობა. აღნიშნავენ ჩვენს შეცდომებს და ხელმოცარვებს საკადრო პოლიტიკაში. არის -აგრეთვე ეგრეთ წოდებული ოპოზიციის პრობლემა; მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების, კერძოდ ტელევიზიის დათმობის საკითხები. და რაც მთავარი და ყველაზე მეტად საგანგაშოა, დამნაშავეობის პრობლემა, რომელიც ესოდენ იზრდება დღითი დღე.. განსაკუთრებით პერიფერიებში. თუმცა, თბილისში ჩვენი შინაგან საქმეთა სამინისტროს, გვარდიის, შინაგანი ჯარის ხელმძღვანელობის ძალისხმევით შიდარბით მეტ კონტროლს ვიწევთ ამ მოვლენებს, მაგრამ მდგომარეობა მაინც დღითი დღი იძახება კრიმინოგენული სიტუაცია უფრო და უფრო რთულდება და ეს სამართლიანად აღელვებს მოსახლეობას. მე მინდა არამარტო გაგცეთ პასუხი თქვენს შეკითხვებზე . არამედ შემოგთავაზოთ ჩემი გეგმა ყოველივე ამასთან ბრძოლისა და ამ გეგმაში ხალხის, საზოგადოებრიობის როლი.

მეგობრებო, ამ პრობლემებს რომლებიც მე ჩამოვთვალე, მარტო პრეზიდენტი ვერ გაართმევს თავს, ვერც პარლამენტი, ვერც აღმასრულებელი ხელისუფლება— მინისტრთა კაბინეტი ეს მთელი ერის, მთელი მოსახლეობის გადაწყვეტი პრობლემებია, რასაკვირველია, ჩვენთან ერთად როგორი იქნება ჩვენი როლი ამ პრობლემების გადაწყვეტაში და როგორი იქნება მოსახლეობის როლი, მე დაგიხასიათებთ ყოველივე ამას და შემდეგ უკვე, უნდა გადავიდეთ პრაქტიკულ მოქმედებაზე, მეგობრებო.

ჩემი გამოსვლა არ ისახავს მიზნად მარტოოდენ თეორიულ ახსნა-განმარტებებს და კითხვა-პასუხს, მე მოგიწოდებთ პრაქტიკულ ქმედებებისაკენ ყოველივე ამის ეფექტურად. სხვა გამოსავალი ჩვენ არა გვაქვს.

თქვენ მოგეხსენებათ, კომუნისტური ხელისუფლება. კომუნისტური რეჟიმი ჩვენ გავუქმეთ არა შეიარაღებული ძალით, რომლებიც არ გაგვაჩნდა, არამედ სწორედ საზოგადოებრივი აზრის მობილიზაციით. სწორედ ხალხის ძალისხმევით, ხალხის დარაზმვით. აი, სწორედ ამ ხალხის დარაზმვით უნდა მოვუაროთ ამ პრობლემებს. სხვა გამოსავალი ჩვენ არა გვაქვს, მეგობრებო, ვინაიდან ვიმყოფებით ძალზედ მძიმე მდგომარეობაში — ომის მდგომარეობაში ვიმყოფებით. ეს ომი გამოგვიცხადა ბორის ელცინმა, იმპერიის ცენტრმა. ეს არის ცივი ომი, რომელიც ალაგ-ალაგ ცხელი ომის ფორმასაც იღებულობს, რაზეც დარწმუნდით, ალბათ, სექტემბრისა და ოქტომბრის მოვლენების დროს, როდესაც იყო პირდაპირი, შეიარაღებული თავდასხმები ხელისუფლებაზე და სამთავრობო შენობებზე. იყო მსხვერპლი. არის ორგანიზებული, ჰობილიზებული ოპოზიცია და გრძელდება პუტჩი. რაც მთავარია, მეგობრებო საქართველოში პუტჩი არ აღმოფხვრილა. პუტჩი გრძელდება. ხოლო პუტჩი დამღუპველი მოვლენაა ყოველგვარი ხალხის სამხედროებრივი ტოტალიტარებისათვის, მეგობრებო, და საერთოდ სახელმწიფოსთვის. პუტჩი. ეს არის ისეთი რამ, რაც განადგურებით ემუქრება არა მარტო ჩვენს სახელმწიფოს, არამედ დაღუპვას უქადის მთელს ჩვენს ერს აი, ასეთი რამ არის პუტჩი, რომელიც იყო ძალიან მაღალ დონეზე ორგანიზებული და საკმაოდ დიდი ძალისხმევა იყო იმპირისა, საქართველოში ეროვნული ხელისუფლების დასამხობად. ამ პუტჩმა. მეგობრებო, მრავალ მოვლენას ახადა ფარდა და დაგვანახა ჩვენ კავშირი ყველა ამ საგანგაშო მოვლენებსა და პუტჩისტების გეგმებს შორის. ყოველივე ამას მე თქვენ დაგიხასიათებთ თანდათანობით.

პირველ რიგში მე მინდა დავიწყო ჩვენი საგარეო პოლიტიკიდან და შემდეგ საშინაო პოლიტიკასაც შეგეხო. ეს საგარეო პოლიტიკა, უწინარეს ყოვლისა, დაკავშირებულია ჩვენს ურთიერთობებთან ცენტრისა და რესპუბლიკების მიმართ. შეიძლება ითქვას, რომ დღეს, საქართველომ უნდა განსაზღვროს თავისი პოზიცია: ვართ თუ არა ერთგული დამოუკიდებლობის იმ დეკლარაციისა, რომელიც მივიღეთ? ვართ თუ არა ერთგული იმ არჩევანისა, რომელიც გაკეთა ქართველმა ერმა შარშანდელი საპარლამენტო არჩევნების დროს, შემდეგ რეფერენდუმის დროს, შემდეგ საპრეზიდენტო არჩევნების დროს, და ვაპირებთ თუ არა ჩვენ გადახვევას ამ გზიდან? ჩვენ, მე პირადად არ ვაპირებ, კომპრომისს ჩვენი ხელისუფლება არ აპირებს და მე ვიცი, რომ ჩვენი ერი და დიდი უმრავლესობა არ აპირებს.. მაგრამ არიან ცალკეული ჯგუფები, ცალკეული პიროვნებები, რომლებიც პირდაპირი აზრს არ აცხადებენ, რასაკვირველია ვინაიდან ამის განცხადება დღეს დიდ რისკთან არის დაკავშირებული, მაგრამ ამჟამად საწინააღმდეგო გზის მომხრენი არიან, არგუმენტად მოიტანენ ის, რომ გართულდა ეკონომიკური მდგომარეობა, გართულდა კრიმინოგენური სიტუაცია და ეს ყოველივე გამოიწვია იმან, რომ ჩვენ ვიბრძვით დამოუკიდებლობისათვის ეს ერთ-ერთი ძლიერდება დამნაშავეობა, მეგობრებო არნახულად. დამნაშავეობის პრობლემა პირდაპირ კავშირშია ეგრეთ წოდებული ოპოზიციის პრობლემასთან და აი ამ პუტჩის პრობლემასთან, რომელიც კვლავ გრძელდება საქართველოში. მე მინდა, თქვენ დაინახოთ ორგანული კავშირი ყოველივე ამას შორის.

ამავე დროს, მოქმედებს ძლიერი მაფია, რომელიც დაგეგმოვა სავალალო მემკვიდრეობად სამოცდათოთხმეტიანმა კომუნისტურმა მმართველობამ და რეჟიმმა. ეს მაფია პირდაპირ და უშუალო კავშირშია ამ ეგრეთ წოდებულ ოპოზიციასთან, უფრო სწორად პუტჩისტებთან. მაფია მათ აფინანსებს, მაფია მათ ამარაგებს იარაღით და ყოველნაირად უწყობს ხელს. ამასთანავე, მაფია ეწევა საბოტაჟს, რომ გაუარესდეს საქართველოში ეკონომიკური მდგომარეობა, რომ მიაღწიონ მოსახლეობის ამბოხებას ხელისუფლების წინააღმდეგ. აი, ამ მიზნის ისახავს მაფია და მის მიერ დაპურებული ოპოზიცია, რომლის ერთ-ერთმა ლიდერმა პირდაპირ განაცხადა — ჩვენი მიზანია, გავამწაროთ ხალხი, ისეთ მდგომარეობაში ჩავარდეს ხალხი, რომ აჯანყდეს და თავადვე დაამხოს ხელისუფლება. ეს განაცხადა ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა ზვრეთელმა. აი, მაფიის და ამგვარი ოპოზიციის ურთიერთქმედება იწვევს საქართველოში ყველა ამ სიშინელ და საგანგაშო მოვლენას, რომელზედაც თქვენ მწერთ და სამართლიანადაც მომიწოდებთ ყოველივე ამის ალაგმვისა და აღმოფხვრისაკენ — პირველ რიგში დამნაშავეობას, მეგობრებო.

პრეზიდენტის საათი

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი ბატონი ზვიად გამსახურდია უპასუხებს ტელემაყურებელთა შეკითხვებს

1991 წლის 15 ნოემბერი

პრეზიდენტი. გამარჯობათ ძვირფასო მეგობრებო! როგორც გახსოვთ ცენტრალური ტელევიზიით ჩემი გამოსვლის დროს იყო მრავალი შეკითხვა ჩემს მიმართ, რომელთაც ვერ ვუპასუხე დროის სიმკაცრის გამო. გარდა ამისა, მიგზავნიან წერილებს, შეკითხვებს მრავალ პრობლემასთან დაკავშირებით, რომლებიც აწუხებს საზოგადოებას. მე მინდა პირდაპირ საქმეზე გადავიდე და მოგახსენოთ, რომ ძირითადად ეს შეკითხვები, წერილები და მომართვები ეხება შემდეგ საგანგაშო პრობლემებს, რომლებიც, უწინარეს ყოვლისა, დგას დღის წესრიგში დღეს და რომლებიც მთავარი საზრუნავია არა მარტო ჩვენი ხელისუფლებისა., არამედ ჩვენი საზოგადოებისაც. მოსულია შეკითხვები საგარეო და საშინაო პოლიტიკასთან დაკავშირებით, მოსულია შეკითხვები ეკონომიკურ მდგომარეობასთან დაკავშირებით, იმ სასურსათო ,,რიზისთან დაკავშირებით, რომელიც დღეს რესპუბლიკაშია, საკადრო პოლიტიკასთან დაკავშირებით.

როგორც ცნობილია, არის უკმაყოფილება ჩვენი მოსახლეობისა ჩვენი საკადრო პოლიტიკით, ცალკეული კადრების მიმართ არის უნდობლობა. აღნიშნავენ ჩვენს შეცდომებს და ხელმოცარვებს საკადრო პოლიტიკაში. არის -აგრეთვე ეგრეთ წოდებული ოპოზიციის პრობლემა; მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების, კერძოდ ტელევიზიის დათმობის საკითხები. და რაც მთავარი და ყველაზე მეტად საგანგაშოა, დამნაშავეობის პრობლემა, რომელიც ესოდენ იზრდება დღითი დღე.. განსაკუთრებით პერიფერიებში. თუმცა, თბილისში ჩვენი შინაგან საქმეთა სამინისტროს, გვარდიის, შინაგანი ჯარის ხელმძღვანელობის ძალისხმევით შიდარბით მეტ კონტროლს ვიწევთ ამ მოვლენებს, მაგრამ მდგომარეობა მაინც დღითი დღი იძახება კრიმინოგენული სიტუაცია უფრო და უფრო რთულდება და ეს სამართლიანად აღელვებს მოსახლეობას. მე მინდა არამარტო გაგცეთ პასუხი თქვენს შეკითხვებზე . არამედ შემოგთავაზოთ ჩემი გეგმა ყოველივე ამასთან ბრძოლისა და ამ გეგმაში ხალხის, საზოგადოებრიობის როლი.

მეგობრებო, ამ პრობლემებს რომლებიც მე ჩამოვთვალე, მარტო პრეზიდენტი ვერ გაართმევს თავს, ვერც პარლამენტი, ვერც აღმასრულებელი ხელისუფლება— მინისტრთა კაბინეტი ეს მთელი ერის, მთელი მოსახლეობის გადაწყვეტი პრობლემებია, რასაკვირველია, ჩვენთან ერთად როგორი იქნება ჩვენი როლი ამ პრობლემების გადაწყვეტაში და როგორი იქნება მოსახლეობის როლი, მე დაგიხასიათებთ ყოველივე ამას და შემდეგ უკვე, უნდა გადავიდეთ პრაქტიკულ მოქმედებაზე, მეგობრებო.

ჩემი გამოსვლა არ ისახავს მიზნად მარტოოდენ თეორიულ ახსნა-განმარტებებს და კითხვა-პასუხს, მე მოგიწოდებთ პრაქტიკულ ქმედებისაკენ ყოველივე ამის ეფექტურად. სხვა გამოსავალი ჩვენ არა გვაქვს.

თქვენ მოგეხსენებათ, კომუნისტური ხელისუფლება. კომუნისტური რეჟიმი ჩვენ გავუქმეთ არა შეიარაღებული ძალით, რომლებიც არ გაგვაჩნდა, არამედ სწორედ საზოგადოებრივი აზრის მობილიზაციით. სწორედ ხალხის ძალისხმევით, ხალხის დარაზმვით. აი, სწორედ ამ ხალხის დარაზმვით უნდა მოვუაროთ ამ პრობლემებს. სხვა გამოსავალი ჩვენ არა გვაქვს, მეგობრებო, ვინაიდან ვიმყოფებით ძალზედ მძიმე მდგომარეობაში — ომის მდგომარეობაში ვიმყოფებით. ეს ომი გამოგვიცხადა ბორის ელცინმა, იმპერიის ცენტრმა. ეს არის ცივი ომი, რომელიც ალაგ-ალაგ ცხელი ომის ფორმასაც იღებულობს, რაზეც დარწმუნდით, ალბათ, სექტემბრისა და ოქტომბრის მოვლენების დროს, როდესაც იყო პირდაპირი, შეიარაღებული თავდასხმები ხელისუფლებაზე და სამთავრობო შენობებზე. იყო მსხვერპლი. არის ორგანიზებული, ჰობილიზებული ოპოზიცია და გრძელდება პუტჩი. რაც მთავარია, მეგობრებო საქართველოში პუტჩი არ აღმოფხვრილა. პუტჩი გრძელდება. ხოლო პუტჩი დამღუპველი მოვლენაა ყოველგვარი ხალხის სამხედროებრივი ტოტალიტარებისათვის, მეგობრებო, და საერთოდ სახელმწიფოსთვის. პუტჩი. ეს არის ისეთი რამ, რაც განადგურებით ემუქრება არა მარტო ჩვენს სახელმწიფოს, არამედ დაღუპვას უქადის მთელს ჩვენს ერს აი, ასეთი რამ არის პუტჩი, რომელიც იყო ძალიან მაღალ დონეზე ორგანიზებული და საკმაოდ დიდი ძალისხმევა იყო იმპირისა, საქართველოში ეროვნული ხელისუფლების დასამხობად. ამ პუტჩმა. მეგობრებო, მრავალ მოვლენას ახადა ფარდა და დაგვანახა ჩვენ კავშირი ყველა ამ საგანგაშო მოვლენებსა და პუტჩისტების გეგმებს შორის. ყოველივე ამას მე თქვენ დაგიხასიათებთ თანდათანობით.

პირველ რიგში მე მინდა დავიწყო ჩვენი საგარეო პოლიტიკიდან და შემდეგ საშინაო პოლიტიკასაც შეგეხო. ეს საგარეო პოლიტიკა, უწინარეს ყოვლისა, დაკავშირებულია ჩვენს ურთიერთობებთან ცენტრისა და რესპუბლიკების მიმართ. შეიძლება ითქვას, რომ დღეს, საქართველომ უნდა განსაზღვროს თავისი პოზიცია: ვართ თუ არა ერთგული დამოუკიდებლობის იმ დეკლარაციისა, რომელიც მივიღეთ? ვართ თუ არა ერთგული იმ არჩევანისა, რომელიც გაკეთა ქართველმა ერმა შარშანდელი საპარლამენტო არჩევნების დროს, შემდეგ რეფერენდუმის დროს, შემდეგ საპრეზიდენტო არჩევნების დროს, და ვაპირებთ თუ არა ჩვენ გადახვევას ამ გზიდან? ჩვენ, მე პირადად არ ვაპირებ, კომპრომისს ჩვენი ხელისუფლება არ აპირებს და მე ვიცი, რომ ჩვენი ერი და დიდი უმრავლესობა არ აპირებს.. მაგრამ არიან ცალკეული ჯგუფები, ცალკეული პიროვნებები, რომლებიც პირდაპირი აზრს არ აცხადებენ, რასაკვირველია ვინაიდან ამის განცხადება დღეს დიდ რისკთან არის დაკავშირებული, მაგრამ ამჟამად საწინააღმდეგო გზის მომხრენი არიან, არგუმენტად მოიტანენ ის, რომ გართულდა ეკონომიკური მდგომარეობა, გართულდა კრიმინოგენური სიტუაცია და ეს ყოველივე გამოიწვია იმან, რომ ჩვენ ვიბრძვით დამოუკიდებლობისათვის ეს ერთ-ერთი ძლიერდება დამნაშავეობა, მეგობრებო არნახულად. დამნაშავეობის პრობლემა პირდაპირ კავშირშია ეგრეთ წოდებული ოპოზიციის პრობლემასთან და აი ამ პუტჩის პრობლემასთან, რომელიც კვლავ გრძელდება საქართველოში. მე მინდა, თქვენ დაინახოთ ორგანული კავშირი ყოველივე ამას შორის.

ამავე დროს, მოქმედებს ძლიერი მაფია, რომელიც დაგეგმოვა სავალალო მემკვიდრეობად სამოცდათოთხმეტიანმა კომუნისტურმა მმართველობამ და რეჟიმმა. ეს მაფია პირდაპირ და უშუალო კავშირშია ამ ეგრეთ წოდებულ ოპოზიციასთან, უფრო სწორად პუტჩისტებთან. მაფია მათ აფინანსებს, მაფია მათ ამარაგებს იარაღით და ყოველნაირად უწყობს ხელს. ამასთანავე, მაფია ეწევა საბოტაჟს, რომ გაუარესდეს საქართველოში ეკონომიკური მდგომარეობა, რომ მიაღწიონ მოსახლეობის ამბოხებას ხელისუფლების წინააღმდეგ. აი, ამ მიზნის ისახავს მაფია და მის მიერ დაპურებული ოპოზიცია, რომლის ერთ-ერთმა ლიდერმა პირდაპირ განაცხადა — ჩვენი მიზანია, გავამწაროთ ხალხი, ისეთ მდგომარეობაში ჩავარდეს ხალხი, რომ აჯანყდეს და თავადვე დაამხოს ხელისუფლება. ეს განაცხადა ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა ზვრეთელმა. აი, მაფიის და ამგვარი ოპოზიციის ურთიერთქმედება იწვევს საქართველოში ყველა ამ სიშინელ და საგანგაშო მოვლენას, რომელზედაც თქვენ მწერთ და სამართლიანადაც მომიწოდებთ ყოველივე ამის ალაგმვისა და აღმოფხვრისაკენ — პირველ რიგში დამნაშავეობას, მეგობრებო.

ეს ეგრეთ წოდებული ოპოზიცია, რასაკვირველია, კარგია, თავისუფალ, მდიდარ, ბედნიერ ქვეყანაში, სადაც ყველა სოციალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკური პრობლემა მოგვარებულია, მაგრამ ისეთ ომის მდგომარეობაში მყოფ ქვეყანას, როგორშიც ჩვენ ვართ, ასეთი ოპოზიცია დაღუპავს. ყველა დემოკრატიულ ქვეყანაში მოქალაქეთა ჯგუფს, რომელიც იბრძვის ხელისუფლებას იარაღით ხელში და თანაც უშუალო კავშირი აქვს მტერთან და ამ მტრის ინსტრუქციებით მოქმედებს, ოპოზიცია არ ეწოდება, მეგობრებო. ამას ეწოდება — პირდაპირი გაგებით ღალატი და მოღალატეთა შეთქმულება. ოპოზიცია სულ სხვა რამე გახლავთ. ოპოზიცია ეს არის განსხვავებული აზრის ადამიანთა დაბირისპირება ხელისუფლებასთან, რომელთა კრიტიკული მოსაზრებები დესტრუქციულ მიზნებს კი არ ატარებს, არამედ კეთილ მიზნებს ატარებს, და სურს გაათვითცნობიეროს ამ ქვეყნის მდგომარეობა ხელისუფლებასთან თანამშრომლობაში. აი, ეს არის ოპოზიცია, ამ ოპოზიციის მოღვაწეობასთან დაკავშირებით, ვღებულობთ ძალიან ბევრ წერილს. არ გეგონოთ, რომ ეს ჩემი პიროვნული მოწოდების შედეგად ხდება, ან ჩემი სურვილით. მაგრამ მე გულწრფელად მოგახსენებთ, — მე არ მიმიღია არც ერთი წერილი, რომელიც ამარტოებდეს ამ ეგრეთ წოდებული ოპოზიციის მოქმედებას. არ მიმიღია. მრავლად ვღებულობ წერილებს, სადაც პირდაპირ მოითხოვენ კანონის ამოქმედებას და აი, ამ დესტრუქციული მოვლენების შეწყვეტას, დასჯას იმ პიროვნებებისას რომლებიც დგანან ყოველივე ამის უკან. უამრავი წერილი მოდის, ზოგიერთს მე თქვენ გაგაცნობთ და ამის შემდეგ, ნათელი იქნება, როგორი ზომებე უნდა მივიღოთ და როგორ ვიმოქმედოთ.

ესე იგი, წერილების ერთი კატეგორია სწორედ ასე სვამს საკითხს, — ეს ოპოზიცია კი არ არის არამედ კანონიერი ხელისუფლების დამხობის მიზნით შექმნილი დაჯგუფება. რომ ყოველივე ამას ჰქვია სახელმწიფო ღალატი და არა ოპოზიცია, რომ ყველა ქვეყანაში ამას ეძოლება შესაბამისი იურიდიული კვალიფიკაცია. თვით საბჭოთა კავშირი, თვით რუსეთის ფედერაცია, რომელიც დიდი დემოკრატიული ლოზუნგებით გამოდის, მოგეხსენებათ, როგორ გაუსწორდა პუტჩისტებს, უმკაცრესი ზომები მიიღო, ყველა ისინი დაატყვევა. ნაწილმა თავი მოიკლა. ჩვენთან კი პუტჩი გრძელდება — მეგობრებო. პუტჩი გრძელდება და აგრძელებს თავის დესტრუქციულ მოქმედებებს, პუტჩისტებს ჰყავს თავისი სამხედრო დაჯგუფება და ეს ყოველივე დიდ საფრთხეს უქადის ჩვენს ქვეყანას. დიდ საფრთხეს. ყოველივე ამის შედეგად, ეს ეგრეთ წოდებული ოპოზიცია ეგრეთ წოდებულ სამოქალაქო ომს ეწევა ეგრეთ წოდებულ ოპოზიციის ხელმძღვანელობა, — ეგრეთ წოდებული ცენტრი, არამედ თვით ეს რესპუბლიკებიც კი, რომლებსაც სურთ სამოქალაქო ხელშეკრულების დადება, ვინაიდან არ იქნა მიღწეული ერთობა მათ შორის, არ არის მიღწეული თანხმობა და ყოველ წვრილმანზე არის დავა საბოლოოდ, როგორც ჩანს, ეს ხელშეკრულება ან არ იქნება ხელმოწერილი ან თუ იქნება ხელმოწერილი ,მას ექნება ნომინალური, ფორმალური სახე.

ჩვენს მიმართ, იყენებენ ყოველგვარ ულიის ხერხებს და მეთოდებს, რომ როგორმე გვაიძულონ ხელმოწერა ამ ეგრეთ წოდებულ სამოქალაქო ხელშეკრულებაზე. ამასთან დაკავშირებით, სამწუხაროდ დასავლეთის ქვეყნები იჩენენ ინდიფერენტულობას და არ გვიჭერენ მხარს. მაგრამ მათი პოზიცია, ჩემი აზრით, თანდათანობით შეიცვლება. უკვე შეიცვალა გარკვეული გაგებით, ინა გამო, რომ თანდათანობით ვხედავთ იმას, რომ ჩვენ დე-ფაქტო მაინც გვაღიარებენ, როგორც დამოუკიდებელ სახელმწიფოს. მოგიყვანთ კონკრეტულ მაგალითს: კავშირის საგარეო ვალები როგორც მოგეხსენებათ განხილულია ამ ქვეყნების მიერ, დასავლეთის ქვეყნების დიდი შეიდეულის მიერ, და სთხოვენ რესპუბლიკებს ამ ვალების გადახდას, ესე იგი რესპუბლიკებს ისინი ანი თუ ისე ცნობენ სამართალს სუბიექტად, ცალკე სახელმწიფოებად, ვინაიდან მათგან მოითხოვენ ამას.. ამჟამად უკვე. დახმარება, რომელიც ეგზავნებოდა უწინ მხოლოდ საბჭოთა კავშირს როგორც ასეთს და მას ცენტრი ანაწილებდა, განაწილებული იქნება უკვე რესპუბლიკებზე. ეს სანუგეშო ცნობა მივიღეთ ჩვენ ამჟამად, და თანდათანობით ალბათ, ჩვენს ეკონომიკურ მდგმარეობას ეს ალბათ გარკვეულ შემსუბუქებას მოუტანს. და ჩვენი საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მომართულებანი, რომ არ წავიდეთ არაავითარ კომპრომისებზე, სანამ ცენტრი, სანამ ცენტრალური ხელისუფლება არ ცნობს ჩვენს დამოუკიდებლობასა და თავისუფლებას. კომპრომისებს არც შემდეგ ვაპირებთ, მაგრამ ეკონომიკური ხელშეკრულება რესპუბლიკებთან, ეგრეთ წოდებული რესპუბლიკათაშორისი ეკონომიკური ხელშეკრულება განხილული იქნება ჩვენს მიერ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ჩვენ გვცნობენ როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს და სამართლის ობიექტს. აი, ეს არის ჩვენი ძირითადი პრინციპი, მაგრამ იცოდეთ, და კიდევ ერთხელ გიმეორებთ, ეს ძალიან დიდ სიძნელეებს შეგვიქმნის და ჩვენ ამ დიდი სიძნელეებისათვის მზად უნდა ვიყოთ.

საშინაო პოლიტიკაში ჩვენი ძირითადი მიზანი არის სტაბილიზაცია, სამოქალაქო მშვიდობის აღდგენა და ბრძოლა დესტაბილიზაციის ყოველგვარ ცდებთან და მხლეობა იმ ძალებისა, რომლებიც მიელტვიან ამ დესტაბილიზაციას და რომელთა მიზანიც არის ეს დესტაბილიზაცია, რათა მიიღწიონ კანონიერად არჩეული ხელისუფლების დამხობას. აი, ეს არის, შეიძლება ითქვას ძირითადად. ჩვენ ვუჭერთ მხარს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობებს. თქვენ იცით, რომ ეს ხელზე დაიხვიე ჩვენმა მტრებმა, ჩვენმა ეგრეთ წოდებულმა ოპოზიციამ პარლამენტში. იყო ჩემზე თავდასხმა, პაატაშვილის და სხვების, რომ მე მხარს ვუჭერ ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას ჩეჩნეთში, მაგალითად, და ამით განვარისხე დემოკრატიული რუსეთი და რომ ეს არ არის მართლზომიერი მოქმედება, რომ დემოკრატიულ რუსეთს არ უნდა ვიწყენინოთ და სხვა. რა დემოკრატიულიც არის რუსეთი, გამოჩნდა უკანასკნელ დღეებში, მეგობრებო, ჩეჩნეი ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას, ინგუში ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას, ადიღეობის, ბალყარების და სხვების. მაგრამ იმ პროვოკაციულ ასსამბლეას და იმ პროვოკაციულ კონფედერაციას მე არ ვუჭერ მხარს, პირიქით ვებრძვი და ვამხელ. თქვენ ალბათ გაეცანით საქართველოს რესპუბლიკის პრესსამსახურის განცხადებას ამის შესახებ და მე

ეს ეგრეთ წოდებული ოპოზიცია ეგრეთ წოდებულ სამოქალაქო ომს ეწევა ეგრეთ წოდებულ ოპოზიციის ხელმძღვანელობა, — ეგრეთ წოდებული ცენტრი, არამედ თვით ეს რესპუბლიკებიც კი, რომლებსაც სურთ სამოქალაქო ხელშეკრულების დადება, ვინაიდან არ იქნა მიღწეული ერთობა მათ შორის, არ არის მიღწეული თანხმობა და ყოველ წვრილმანზე არის დავა საბოლოოდ, როგორც ჩანს, ეს ხელშეკრულება ან არ იქნება ხელმოწერილი ან თუ იქნება ხელმოწერილი ,მას ექნება ნომინალური, ფორმალური სახე.

ჩვენს მიმართ, იყენებენ ყოველგვარ ულიის ხერხებს და მეთოდებს, რომ როგორმე გვაიძულონ ხელმოწერა ამ ეგრეთ წოდებულ სამოქალაქო ხელშეკრულებაზე. ამასთან დაკავშირებით, სამწუხაროდ დასავლეთის ქვეყნები იჩენენ ინდიფერენტულობას და არ გვიჭერენ მხარს. მაგრამ მათი პოზიცია, ჩემი აზრით, თანდათანობით შეიცვლება. უკვე შეიცვალა გარკვეული გაგებით, ინა გამო, რომ თანდათანობით ვხედავთ იმას, რომ ჩვენ დე-ფაქტო მაინც გვაღიარებენ, როგორც დამოუკიდებელ სახელმწიფოს. მოგიყვანთ კონკრეტულ მაგალითს: კავშირის საგარეო ვალები როგორც მოგეხსენებათ განხილულია ამ ქვეყნების მიერ, დასავლეთის ქვეყნების დიდი შვიდეულის მიერ, და სთხოვენ რესპუბლიკებს ამ ვალების გადახდას, ესე იგი რესპუბლიკებს ისინი ანი თუ ისე ცნობენ სამართალს სუბიექტად, ცალკე სახელმწიფოებად, ვინაიდან მათგან მოითხოვენ ამას.. ამჟამად უკვე. დახმარება, რომელიც ეგზავნებოდა უწინ მხოლოდ საბჭოთა კავშირს როგორც ასეთს და მას ცენტრი ანაწილებდა, განაწილებული იქნება უკვე რესპუბლიკებზე. ეს სანუგეშო ცნობა მივიღეთ ჩვენ ამჟამად, და თანდათანობით ალბათ, ჩვენს ეკონომიკურ მდგმარეობას ეს ალბათ გარკვეულ შემსუბუქებას მოუტანს. და ჩვენი საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მომართულებანი, რომ არ წავიდეთ არაავითარ კომპრომისებზე, სანამ ცენტრი, სანამ ცენტრალური ხელისუფლება არ ცნობს ჩვენს დამოუკიდებლობასა და თავისუფლებას. კომპრომისებს არც შემდეგ ვაპირებთ, მაგრამ ეკონომიკური ხელშეკრულება რესპუბლიკებთან, ეგრეთ წოდებული რესპუბლიკათაშორისი ეკონომიკური ხელშეკრულება განხილული იქნება ჩვენს მიერ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ჩვენ გვცნობენ როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს და სამართლის ობიექტს. აი, ეს არის ჩვენი ძირითადი პრინციპი, მაგრამ იცოდეთ, და კიდევ ერთხელ გიმეორებთ, ეს ძალიან დიდ სიძნელეებს შეგვიქმნის და ჩვენ ამ დიდი სიძნელეებისათვის მზად უნდა ვიყოთ.

საშინაო პოლიტიკაში ჩვენი ძირითადი მიზანი არის სტაბილიზაცია, სამოქალაქო მშვიდობის აღდგენა და ბრძოლა დესტაბილიზაციის ყოველგვარ ცდებთან და მხლეობა იმ ძალებისა, რომლებიც მიელტვიან ამ დესტაბილიზაციას და რომელთა მიზანიც არის ეს დესტაბილიზაცია, რათა მიიღწიონ კანონიერად არჩეული ხელისუფლების დამხობას. აი, ეს არის, შეიძლება ითქვას ძირითადად. ჩვენ ვუჭერთ მხარს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობებს. თქვენ იცით, რომ ეს ხელზე დაიხვიე ჩვენმა მტრებმა, ჩვენმა ეგრეთ წოდებულმა ოპოზიციამ პარლამენტში. იყო ჩემზე თავდასხმა, პაატაშვილის და სხვების, რომ მე მხარს ვუჭერ ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას ჩეჩნეთში, მაგალითად, და ამით განვარისხე დემოკრატიული რუსეთი და რომ ეს არ არის მართლზომიერი მოქმედება, რომ დემოკრატიულ რუსეთს არ უნდა ვიწყენინოთ და სხვა. რა დემოკრატიულიც არის რუსეთი, გამოჩნდა უკანასკნელ დღეებში, მეგობრებო, ჩეჩნეი ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას, ინგუში ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას, ადიღეობის, ბალყარების და სხვების. მაგრამ იმ პროვოკაციულ ასსამბლეას და იმ პროვოკაციულ კონფედერაციას მე არ ვუჭერ მხარს, პირიქით ვებრძვი და ვამხელ. თქვენ ალბათ გაეცანით საქართველოს რესპუბლიკის პრესსამსახურის განცხადებას ამის შესახებ და მე

ცნობილი გახდეს. როდესაც ვებრძვით ამ საგანგაშო მოვლენებს, არ შეიძლება არ ვამხილოთ ისინი, ვინც დგას ყოველივე ამის უკან. მათი მხლეობა აუცილებელია, ვინაიდან ეს ეგრეთ წოდებული ოპოზიციური დაჯგუფებების დესტრუქციული მოქმედებები დაკავშირებულია ძირითადად ამ აგენტურის მოქმედებასთან, რაც თვალნათლივ გამოვლინდა. გთხოვთ მიაქციოთ განსაკუთრებით ყურადღება ამ დღეებში გამოქვეყნებულ ქაქუცა ჩოლოყაშვილის სახელობის საზოგადოების თავმჯდომარის, ბატონი სოსო ჯაჯანიძის ინტერვიუს 8 ნოემბრის გაზეთ „თბილისში“, სადაც ფარდა აეხადა ასეთ მოვლენებს — თუ როგორ იყენენ და როგორც მოქმედებენ კრემლის აგენტები აქ, ჩვენთან, ხელისუფლებაშიც კი, არაფერს ვამბობ უკვე ოპოზიციაზე. ასე რომ, მე რასაკვირველია წინააღმდეგი ვარ იმისა, რომ ცილი დავწამოთ ვინმეს, ეს გამოთქმა ,,ეიზბაროთ არა მართებული, არასწორი მისამართით, მაგრამ შეუძლებელია თვალის დახუჭვა მათ აქტიურობაზე, რასაც ისინი სჩადიან.

ოპოზიცია, რასაკვირველია, კარგია, თავისუფალ, მდიდარ, ბედნიერ ქვეყანაში, სადაც ყველა სოციალურ-ეკონომიკურ და პოლიტიკური პრობლემა მოგვარებულია, მაგრამ ისეთ ომის მდგომარეობაში მყოფ ქვეყანას, როგორშიც ჩვენ ვართ, ასეთი ოპოზიცია დაღუპავს. ყველა დემოკრატიულ ქვეყანაში მოქალაქეთა ჯგუფს, რომელიც იბრძვის ხელისუფლებას იარაღით ხელში და თანაც უშუალო კავშირი აქვს მტერთან და ამ მტრის ინსტრუქციებით მოქმედებს, ოპოზიცია არ ეწოდება, მეგობრებო. ამას ეწ

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ოფიციალური განცხადება

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის ბრძანებულებებთან დაკავშირებით, რომლებითაც საქართველოს რესპუბლიკის საკუთრებად გამოცხადდა საქართველოს ტერიტორიაზე დისლოცირებული საბჭოთა არმიის, სამხედრო-საზღვაო ფლოტის, სასაზღვრო და შინაგანი ჯარების იარაღი, საბრძოლო მასალები, გადაადგილების საშუალებანი, სამხედრო ტექნიკა, სამხედრო ბაზები და სხვა სამხედრო ქონება, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი აცხადებს, რომ:

1. მანამ, ვიდრე არ გამართულა მოლაპარაკებანი სსრ კავშირის სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის შესაბამის ორგანოებთან და არ გაფორმებულა სათანადო შეთანხმებანი და სხვა დოკუმენტები აღნიშნულ ბრძანებულებებში დასახელებული ქონების რესპუბლიკის საკუთრებაში გადაცემის შესახებ, არავის არა აქვს უფლება ხელყოს იგი დაუფლების მიზნით. ამ ქონების დატაცების, გაფუჭების, ვინმესათვის გადაცემის, გაყიდვის ყოველი ცდა, ასევე საქართველოს რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ მისი გატანა, შეფასებული იქნება როგორც სისხლის სამართლის დანაშაული.

2. ამიერკავკასიის სამხედრო და სასაზღვრო ოლქების სარდლობებს, მაკი ზღვის ფლოტისა და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შენაერთებსა და ნაწილებს, საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე დისლოცირებულ ცენტრალური დაქვემდებარების ნაწილებსა და დაწესებულებებს ეკისრებათ ვალდებულება არ დაუშვან ბრძანებულებებში ჩამოთვლილი ქონების რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ გატანა საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის ნებადაურთველად.

ამასთანავე შენაერთების, ნაწილებისა და დაწესებულებების მეთაურებმა და ქონების დაცვისათვის პასუხისმგებელმა სხვა პირებმა უნდა მიიღონ ყველა საჭირო ზომა მისი უკანონოდ დაუფლების ცდების აღსაკვეთად.

3. მოვუწოდებთ საბჭოთა არმიის, სამხედრო-საზღვაო ფლოტის, სასაზღვრო და შინაგანი ჯარების სამხედრო კოლექტივების ხელმძღვანელებს, ყველა ოფიცერს, პრაპორშჩიკს, მიჩმანს, სერჟანტს, ზემდგომ, მთელ პირად შემადგენლობას, სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახებს, მუშა-მოსამსახურეებს შეინარჩუნონ სიმშვიდე და იმის ღრმა რწმენა, რომ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში მათი უფლებებისა და სოციალური დაცულობის გარანტი იქნება.

4. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი ახორციელებს მასზე დამოკიდებულ ყველა ღონისძიებას აღნიშნულ ბრძანებულებათა მოთხოვნების შესასრულებლად. იგი ამზადებს შესაბამის უფლებამოსილ პირებს ცენტრის წარმომადგენლებთან მოლაპარაკებათა დასაწყებად და მხარეთა ურთიერთობისა და პასუხისმგებლობის მარეგულირებელ შეთანხმებათა, ხელშეკრულებათა და სხვა დოკუმენტთა გასაფორმებლად.

ბ. გუგუშვილი.

საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრი

შევარდნაძის ჰენიტენციარული სისტემა საქართველოში

თარონიშვილს ჩვენებანი სიყალბე და ცილისწამებაა, რომელიც გამოწვეულია გამოროტებით, სასჯელის შიშით, გამომძიებელთა მუქარით და იმის იმედით, რომ ამის შედეგად უფრო შეღავათიან მუხლებს მიუყენებდნენ. ეს გამომძიებელთა მოჩმახული და ნაკარნახევი ვერსია ჩემსა და სხვათა წინააღმდეგ იოლად შეიძლება გავაბათილოთ ასეთი ფაქტებით:

1. თარონიშვილი თავის თავდაპირველ ჩვენებაში ამბობდა, რომ ნედლეულს ზოგავდა და ამ უკანონოდ დაზოგილი ნედლეულით აწარმოებდა აღურიცხავ პროდუქციას, შემდეგ ყიდდა და ამ ფულიდან ყოველთვიურად 300 მანეთს აძლევდა მარტო მაკაბერიძეს, რადგან მხოლოდ მან იცოდაო უკანონოდ დაზოგილი ნედლეულის ამბავი. ამ ვერსიის ჩაშლის შემდეგ თარონიშვილმა, გამომძიებელთა კარნახით, იგი ახალი ვერსიით შეცვალა: „იაფ ნაწარმს ვყიდულობდით და მისგან ვკერავდით ლაბადებს, რომლებსაც ვყიდდით; აღურიცხავი პროდუქციის გასაგზავნად ფიქციურ ზედნადებებს ხელს აწერდნენ დირექტორი და ფაბრიკის მთავარი ინჟინერი, რისთვისაც თითოეულ მთაგანს 1000 მანეთს ვაძლევდი“ და ა. შ.

რომელი ვერსიაა მართალი?

2. თარონიშვილი თავის ჩვენებაში ამბობს, რომ „ფიქტიურ ზედნადებებს ხელმოწერისთვის დირექტორს, მთავარ ინჟინერსა და მზა პროდუქციის საწყობის გამგეს ყოველთვიურად ვაძლევდი ფულს“. თარონიშვილის ჩვენების გასაბათილებლად მოვიყვან მოწმის, ლუგანსკის ოლქის ქალაქ კროვსკის № 4 მაღაზიის „რომაშკის“ დირექტორის, ამჟამად მსჯავრდადებული იაკობ სეფიაშვილის ჩვენებას 1972 წლის 20 ნოემბრის სასამართლო სხდომაზე:

„№ 1 საამქროს ყოფილი უფროსი თარონიშვილი საგეგმოსთან ერთად გზავნიდა აღურიცხავ პროდუქციას, თვითონ ადგენდა ფიქციურ ზედნადებს და თვითონვე აწერდა ხელს ფაბრიკის ხელმძღვანელობის მაგივრად...

რომელია მართალი?

3. გამომძიებლებისგან ნაკარნახევი და ყოვლად დაუდასტურებელი ცილისმწამებლური ჩვენების საფუძველზე გამოიძახეს ყოვლად უდანაშაულო თანამშრომლები: ბაბიაშვილი, განგია, ვოსკობოინიკოვი, კანტერი, ლუზგიშვილი და ფარლაღაშვილი, აწვალეს, გაანირგიულეს, დაემუქრნენ, მოსთხოვეს, რომ ყალბი ჩვენებანი მიეცათ: მათ არ დაადასტურეს თარონიშვილის ცილისმწამებლური ჩვენებანი და წვალება-ნერვიულობებს ნიადაგზე პაპაიშვილი და განგია დაიტუქნენ.

თვითნებობისა და უკანონობის ქვაღის მიჩქმალვის მიზნით, გამომძიებლებმა პაპაიშვილის სიკვდილისთანავე შეთითხნეს თავის გადასარჩენად ვერსია: „იმის გამო რომ იქმედსანლინი ვოსკობოინიკოვი, განგია, ლუზგიშვილი, კანტერი და ფარლაღაშვილი მიმალნენ და მათი დაკითხვა ვერ მოხერხდა, მათ მიმართ სისხლის სამართლის საქმე გამოიყოს“. სანამდე-ველში კი ისინი ყველანი დაკითხეს და მათ არ დაადასტურეს თარონიშვილის ცრუ ჩვენებანი.

სად არის სიმართლე?

4. იმის, რომ თარონიშვილი ცილს სწამებს ფაბრიკის № 1 საამქროს მუშას კანტერს, თვით თარონიშვილის ჩვენებანი ადასტურებს. იგი ამბობს: „ჩვენ, შვიდი ამხანაგი (ჩამოთვლის ყველა ცილდაწამებულს და მათ შორის კანტერს), 1968 წლის იანვარში მოვილაპარაკეთ, რომ გამოგვეშვა და გაგვეყიდა აღურიცხავი პროდუქცია“ და ა. შ. როგორ შეეძლო თარონიშვილს 1968 წლის იანვარში მოლაპარაკებოდა მუშა კანტერს, როცა ეს უკანასკნელი ფაბრიკაში სამუშაოდ 1969 წლის 13 მაისს მივიღეთ და 1968 წელს იგი თბილისში საერთოდ არ ყოფილა.

სად არის აქ სიმართლე?

5. თბილისის სინთეზური ნაწარმის ფაბრიკის მნე, ამჟამად მსჯავრდადებული ნასხლეტაშვილი ჩემი დაპატიმრებიდან 18 თვის შემდეგ დაიპატიმრეს და ორჯერ დაკითხეს. მან დანაშაული არ აღიარა. ამის შემდეგ გამომძიებლებმა ნასხლეტაშვილი სიკვდილის სასჯელით დაიშინეს, კიდევ ორჯერ დაკითხეს, პირში წუწუნეს იაკობ სეფიაშვილს და თბილისის სინთეზური ნაწარმის ფაბრიკის № 1 საამქროს უფროსს თარონიშვილს. მაშინ მან ასეთი ჩვენება მისცა: „1969 წლის მეორე ნახევარში № 2 საამქროს მუშამ დაკით აჯიაშვილმა წინადადება მომცა გამოგვეშვა და ილია ბუზიაშვილს, აჯიაშვილს წინადადებით მოვილაპარაკეთ გამოგვეშვა და გაგვეყიდა აღურიცხავი პროდუქცია. შემდეგ აღნიშნული ფაბრიკის მზა პროდუქციის საწყობის გამგეს ბაღდასაროვს შევუთანხმდი ქალაქ კროვსკის № 4 მაღაზიისთვის გაგვეგზავნა აღურიცხავი პროდუქცია. ასევე შევუთანხმდი № 2 საამქროს ბუღალტერს კაზანცევასაც.

№ 1 საამქროს უფროსის თარონიშვილის დახმარებით (რომელიც ფიქციურ ზედნადებს გვაძლევდა), ექვსჯერ გავგზავნეთ აღურიცხავი პროდუქცია ქალაქ კროვსკის № 4 მაღაზიაში. მიღებულ თანხას, მზა პროდუქციის საწყობის გამგის ბაღდასაროვისთვის და № 2 საამქროს ბუღალტრის კაზანცევასთვის მიცემული ფულის გამოკლებით, თანაბრად ვიყოფდით“. შემდეგ, გამომძიებლის კითხვის პასუხად ნასხლეტაშვილი უპასუხებს: „ფაბრიკის ხელმძღვანელობას ფულს არ ვაძლევდით და მათ არაფერი იცოდნენ ჩვენი საქმეებისა“.

ნასხლეტაშვილის ზემოაღნიშნული ჩვენება 1971 წლის 1 სექტემბერს და 3 სექტემბერს დაკითხვისას დაადასტურა კროვსკის № 4 მაღაზიის ყოფილმა გამგემ სეფიაშვილმა: მან განაცხადა: „ნასხლეტაშვილმა გამაფრთხილა, „თუ თბილისში ჩამოხვედი და ფაბრიკაში მოხვედი, დირექტორს, მთავარ ინჟინერს, მთავარ ბუღალტერს და ფაბრიკის სხვა ხელმძღვანელებს არაფერი უთხრა ჩვენს საქმეებზე, მათ არაფერი არ იციან“.

ასეთი ჩვენების შემდეგ გამომძიებლებს არავითარი საფუძველი არ ჰქონდათ ჩემთვის ბრალდების წაყენებისაგან და ვერაფერით ვერ გაამართლებდნენ ჩემს 18 თვის უკანონო პატიმრობას, მით უმეტეს, რომ ზემოდან ჰქონდათ მითითებული, „რადაც უნდა დასჯდომოდათ, ბრალი დაედოთ მაკაბერიძისთვის“; ამიტომ გამომძიებლებმა ჩემს წინააღმდეგ წაქეზეს ნასხლეტაშვილი, დაიშინეს სიკვდილის სასჯელით, ისიც თარონიშვილივით დაიყოლიეს და აღუთქვეს, რომ საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის შეღავათიან მუხლებს მიუყენებდნენ და, თუ ცილს დამწამებდა, დაეხმარებოდნენ ისრაელში წასულიყო.

ამ ბინძური, ვერაგული გარიგების შემდეგ ნასხლეტაშვილმა შეცვალა თავისი წინა ჩვენებანი და დამბარალა, თითქოს აჯიაშვილს კი არა, მე შემეთავაზებინოს აღურიცხავი პროდუქციის გამოშვება და ფული მომეთხოვოს. თითქოს მე ვიიძულე „ამხანაგებს“ შეთანხმებოდა და ხელი მეწყო აღურიცხავი პროდუქციის გამოშვებისთვის.

ჩემთან პირში წაყენებისას ნასხლეტაშვილმა განაცხადა: „ფაბრიკის მთავარმა ინჟინერმა მაკაბერიძემ ფული მომთხოვა, და როცა მისმა ამ მოთხოვნამ კატეგორიული ხასიათი მიიღო, იძულებული გავხდი 1969 წლის ივლისში შევთანხმებოდი ჩემს ამხანაგ მუშებს დავით აჯიაშვილს და ილია ბუზიაშვილს, დავგეწყო აღურიცხავი პროდუქციის გამოშვება. ამის შემდეგ მაკაბერიძესთან მივედი, რათა ხელი მოეწერა ფიქციური ზედნადებისთვის და ყოველთვიურად მისთვის 1000 მანეთი მიგვეცა, ასევე, მოვლესაპარაკეთ ფაბრიკის დირექტორს ჭეიშვილს და მზა პროდუქციის საწყობის გამგეს ბაღდასაროვს.

ამ ჩვენებათა სიყალბის დასამტკიცებლად გამომძიებელს ეთხოვე:

1. პირზე დაეყენებინა ჩემთვის აჯიაშვილი და ბუზიაშვილი;

2. შეემოწმებინა, ვიყავი თუ არა შეებულებაში 1969 წლის ივლისში;

3. ეჩვენებინა ჩემთვის, რომელ ფიქციურ და უკანონო ზედნადებს „მოვაწერე ხელი“ 1969 წლის ივლისში.

გამომძიებლებმა ჩემი თხოვნა არ დააკმაყოფილეს.

ვინც საფუძვლიანად გაეცნობა ჩვენი სისხლის სამართლის საქმეს, დარწმუნდება, რომ მთელი ეს საქმე აგებულია ხუთი, სიკვდილის სასჯელის შიშით თავზარდაცემული და გაბოროტებული ეროვანი კაცის ცრუ, ცილისმწამებლურ ჩვენებებზე, რომლებიც ბრმად გამოიყენეს უდანაშაულო ქართველების, სომხებისა და რუსების დასაპატიმრებლად და მათთვის 10-15 წლის მისასჯელად. ამ ცრუმოწმეებს, რომლებმაც მართალი ჩაიდინეს დანაშაული, სისხლის სამართლის კოდექსის შეღავათიან მუხლები შეუფარდეს და თითოეულს 5-დან 7 წლამდე მიუსაჯეს, ლეგიონერი კი საერთოდ მოწმედ მონაწილეობდა.

ამრიგად, ნასხლეტაშვილის ჩვენებანი დანაშაულებრივი „შევარდნაძის ჯგუფის“ მოჩმახული და ბათილდება შემდგომი ფიტტებით.

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. „საქართველოს რესპუბლიკა“ №№ 202, 203, 206, 217-218, 219, 222, 223-224, 226.

საკუთარ სახლში

დამთავრდა მოქანდაკეთა საერთაშორისო სიმპოზიუმი

რუსთავის კულტურისა და დასვენების საქალაქო პარკში, ღია ცის ქვეშ წლეულს მეორედ შეიკრიბნენ მოქანდაკეთა საერთაშორისო სიმპოზიუმის მონაწილენი. რესპუბლიკაში შექმნილი რთული საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარების გამო ყველა მოწვეული დელეგაცია ვერ ჩამოვიდა, მაგრამ პირველ სიმპოზიუმთან შედარებით იგი მაინც საკმაოდ წარმომადგენლობითი იყო. ორ თვეს მოღვაწეობდნენ იქ ამერიკის, იაპონიის და სხვა ქვეყნების წარმომადგენლები, შეეხვნენ თავიანთი საუკეთესო ნაწარმოებები, რომლებიც სამუდამოდ რუსთაველთა კუთვნილება გახდა.

გამოსამშვიდობებელ საღამოზე ბევრი გულთბილი სიტყვა ითქვა ქართველი ხალხის სიკმაზე. ამერიკის შეერთებული შტატებიდან ჩამოსულმა ჩიკაგოელმა ხელოვნების მოღვაწეებმა ბერი თენზლიმ და ჯერი კარაპოვეცმა განაცხადეს:

— მოწვეგისფანავე სიხარულით გამოვწიეთ ალეფ. ბედმა გადგომართლა, ჩავედით კოხტა, მშვენიერ ქალაქში, სადაც საუკეთესო ადამიანები ცხოვრობენ. ორი ფვე გარემოსილი ვიყავით მათი სითბოთი და სიყვარულით, შეუნელებელი ყურადღებით. მათ შთაგვაგონეს და ხელი შეგვიწყეს ქვასა და ლითონში ჩაგვექსოვა ჩვენი შემოქმედებითი ჩანაფიქრი,

ამომავალი მზის ქვეყნის წარმომადგენლებმა მაკოტო შიმიძუმ და ბუმპეი მაცუდამ თქვეს:

— იაპონიაში ქართველებსა და საქართველოს, მის მრავალსაუკუნოვან თვითმყოფად ხელოვნებას გულწრფელად ცემენ პატივს და აფასებენ. აღნიშნულ საერთაშორისო სიმპოზიუმზე შარშან ჩვენი ქვეყნის წარმომადგენელი ხირიოშ ნაკანოე მონაწილობდა და მან დაგვმოძღვრა; არსად ისეთი შემოქმედებითი აღმავლობა არ მქონია, როგორც საქართველოში, წამოდით იქ, უკან ამაყოფილი დაბრუნდებითო. თავად ხირიოშში წლეულს რუსთაველ მეუღლესთან მასაში ნაკანოესთან ერთად ჩამოვიდა.

სიმპოზიუმის მონაწილეთა შორის იყვნენ ქართველი ხელოვნებიც: ჯონი გოგაბერიშვილი, მალხაზ ცისკარიძე, ისიდორე სიხარულიძე, ნეველი ჯიქია, როლანდ პაპაშვილი, ვალერი ჯიქია...

საერთაშორისო სიმპოზიუმის სპონსორობა ითავა რუსთავის ტერიტორიულმა დარგთშორისმა გაერთიანებამ, რომლის კოლეექტივმა სერგო ტოპრაკაშვილის ხელმძღვანელობით არაფერი დაიშურა.

შემდგომში სრულიად დამოუკიდებელ საქართველოში ჩავალთ, თქვენთან ერთად ჩვენი სურვილიც ეს არის, რომლის ასრულებამდე მცირე დროღა დარჩა, — განაცხადეს „უცხოელმა სტუმრებმა.

საკინფორმი.

პრობლემა

ნედლისმეიერი ქვეყნის ეკონომიკური კეთილდღეობისათვის დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მის საგმთამადნო ინფრასტრუქტურას. რა თქმა უნდა, არსებობს ეკონომიკურად განვითარებული ქვეყნები (მაგალითად, იაპონია, სამხრეთ კორეა და სხვ.), რომელთა საწარმოო საქმიანობა ძირითადად გარედან შეტანილ მინერალურ ნედლეულს ეფუძნება, მაგრამ მათი ეკონომიკური აღორძინება, როგორც ცნობილია, უზარმაზარი საგარეო ინვესტიციებით არის გაპირობებული.

საქართველო არ განეკუთვნება სასაოგებლო წიაღისეულით მდიდარ ქვეყანათა რიცხვს. ჩვენს ტერიტორიაზე არა გვაქვს ისეთი სამთამადნო გიგანტები, როგორც მეზობელ სომხეთსა და თურქეთში, რომ აღარაფერი ვთქვათ ურალზე, შუა აზიასა თუ სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაზე. მაგრამ ჩვენი საქმე არც ისე ცუდად არის, როგორც ამას წლების მანძილზე გვიმტკიცებდნენ ჩვენი ინდუსტრიის „მესაჩვენი“, ამიტომ ჯობს თვალი გადავავლოთ ობიექტურ სურათს და დასკვნები შედგომ გავაკეთოთ.

თუ რა დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ბუნებრივ რესურსებს, წიაღისეულს ქვეყნის ეკონომიკისათვის, ამას განხარტება არ სჭირდება, ისიც ცნობილია, რომ შეიძლება ძალიანაც მდიდარი იყო, მაგრამ სიმდიდრე ვერ მოიხმარო და სიღარიბეში იცხოვრო. ეს წიაღისეულ სიმდიდრესაც ეხება: იგი რაციონალურად უნდა მოვიხმაროთ და უდანაკარგოდ მოვიპოვოთ. დიდი მნიშვნელობა ენიჭება კონიუნქტურის გათვალისწინებას, იმის გაცნობიერებას, თუ რა გვაქვს ან ეს ან ეს ... ...

პატარა სამშობლო არ არსებობს

„რაც უნდა პატარა იყოს სამშობლო ქვეყანა, პატიოსანი კაცის გულში მაინც ყველაზე დიდი ადგილი უჭირავს“.

პეტიტ-სენი.

თუ ერის თუნდ მცირე ნაწილშიც კი არსებობს ეროვნული თვითმყოფადობის გამმსაზღვრელი ეროვნული თვითშემეცნება, ძალზედ რთულია ამ ერის დამორჩილება და იგი მუდმივი საშიშროებაა დამპყრობლისთვის.

კაცობრიობის ისტორიაში არსებული ყველა იმპერია არა მარტო ფიზიკურად ანადგურებდა დაპყრობილ ერს, არამედ ეროვნულ შეგნებაში არსებული თვითშემეცნების აღმოფხვრით ცდილობდა ეროვნული თვითმყოფადობის წარხოცვას, რაც ძალზედ გაუადვილებდა ბუნებრივ, სახედაკარგული ერის საბოლოოდ დამონავებას. ყველა ამ იმპერიას ეროვნული თვითშემეცნების შეშფოთების მრავალი ვერაგული ხერხი ჰქონდა, მათ შორის სამი უმთავრესი:

1. დაპყრობილ ერთა ასიმილირება, ანუ ერთა შორის სისხლაღრევა, რაც ერის გენური კოდის (თვითშემეცნების) დამახინჯებულ გადახრას იწვევდა;

2. ისტორიული არსებობის მანძილზე ჩამოყალიბებული ეროვნული ზნე-ჩვეულებებისა და ტრადიციული ადათ-წესების დათრგუნვა და მისი შენაცვლება ეროვნული ბუნებისათვის უცხო ზნე-ჩვეულებებით და მიუღებელი ადათ-წესებით, რაც არაბუნებრივ და ყალბ თვითშემეცნებას ჰბადებდა;

3. დაპყრობილი ერების მიმართ დამამცირებელი მიდგომა, დამაკნინებელი ფსიქოლოგიური ზემოქმედება, მათი ისტორიული სინამდვილის გაყალბება, რაც დაობჩაევებდა ამ ერებს და ეროვნული არარულყოფის კომპლექსს შთაუნერგავდა, რის შედეგადაც ხდებოდა ეროვნული თვითშემეცნებისთვის თავის არიდება და ეროვნული თვითმყოფადობის უარყოფა.

რუსეთის იმპერიის ძალაუფლება, რომელიც ქართველი ერის ცხოვრებაში მეტად უჩვეულოდ დამკვიდრდა („მოყვრად მოსული მტერი...“), ქართველი ერის ცივილიზებული განვითარებისთვის რეგრესულ ფაქტორს წარმოადგენდა, რამეთუ ნახევრად ველური და ბუნებრივი სიუცხოვით პოლარული ძალა იჭრებოდა უდიდესი კულტურის მქონე ქვეყანაში. ამ ველური ძალისთვის მეტად საშიში იყო ქართული თვითშემეცნების მძლავრი იმპულსი, რომელიც გენური ინერციით ადრე თუ გვიან აუცილებლად იჩენდა თავს. რუსეთის ბარბაროსული იმპერიის მესვეურები ყველა იმპერიულ ხერხს მიმართავდნენ, რათა საბოლოოდ დაებეჩავებინათ და გაეტეხათ ქართველი ერი, აღმოეფხვრათ მასში ეროვნული თვითშემეცნება, მოეხდინათ ქართველი ერის მორალური დეგრადაცია და ფიზიკური ასიმილირება და საბოლოო ჯამში გარუსებულ ქართველებად, ხოლო ბოლშევიკური მძლავრობის ჟამს აბსტრაქციულ „საბჭოთა ხალხად“ ექცინათ.

რუსეთის ცარისტული იმპერიით დაწყებული და გორბაჩოვისეული გარდაქმნილი იმპერიით დამთავრებული, თითქმის ერთგვარი ხერხებით მიმდინარეობდა ქართველ ერში ეროვნული თვითშემეცნების აღმოფხვრის პროცესი (რაც საბოლოოდ დაგვაკარგვინებდა ეროვნულ თვითმყოფადობას). თუმცა, ბატონებო, ეს ცალკე სასაუბრო ვრცელი თემა გახლავთ, ამიტომ წინამდებარე წერილში მხოლოდ ამ პროცესის დამანგრეველ შედეგებზე მექნება საუბარი.

გადავიხედოთ ქართველი ერის არცთუ შორეულ წარსულში. მას შემდეგ, რაც რუსეთის ბოლშევიკურმა იმპერიამ მოახდინა საქართველოს ხელმეორე ანექსია, იმპერიის მესვეურები და მათი ქართველი ემისრები შეუდგნენ ერსეულია არასრულყოფილ კომპლექსშთანერგული ელიტარული კასტის, ე. წ. ტექნიკური ინტელიგენციის შექმნას, რომელიც იმპერიის დასაყრდენი ძალა უნდა ყოფილიყო ქართველი ერის მორალურ და ფსიქოლოგიურ დათრგუნვაში. ამის გამო ყალიბდებოდა ეროვნულ თვითშემეცნებას თავარიდებული, პიროვნებადაკარგული სუბიექტი, რომელიც მხოლოდ იმპერიულ წყობილებაში ხედავდა თავის აღზევებისა და მატერიალური კეთილდღეობის გარანტს, ამიტომაც იძულებული იყო თაყვანი ეცა და ეკმინა იმპერიული ძალაუფლებისთვის.

თაობათა ცვლის კვალობაზე იცვლებოდა ამ პრივილეგირებული კასტის პიროვნული შემადგენლობაც, მაგრამ მუდმივუცვლელი რჩებოდა მისი არსი. როგორც ჩანს, ქართულ შემეცნებაში ეროვნული არასრულყოფის კომპლექსის დანერგვის მექანიზმი იმდენად ძალუმმედითი აღმოჩნდა, რომ ხელოვნურად შექმნილი ელიტარული კასტის ბევრ წარმომადგენელს, დღესაც, ეროვნული თვითშემეცნების საღათას ძილისაგან გამოღვიძებისა და ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობის აღყვავების პერიოდშიც კი არ სჯერა, რომ საქართველოს ყველაზენან დამოუკიდებლად შეუძლია არსებობა, და ეროვნული თავისუფლების იდეაში არა მარტო თავის პირად მტერს ხედავს, რომელიც საუკეთო ღირსების ფასად მოპოვებულ უზარმაზარ პრივილეგიებს აკარგვინებს (მას შემდეგ, რაც ეროვნული მთავრობა მოვიდა, დაკარგვინა კიდეც), არამედ საქართველოს დამაქცევარ იდეოლოგიადაც მიიჩნევს, რომელიც მსოფლიოში მიმდინარე გლობალურ პროცესებს ჩამოარჩენს საქართველოს.

სწორედ ეს ფენაა ის დასაყრდენი ძალა, რომელიც ამჟამად იმპერიის მოკავშირედ გვევლინება და სწორედ ამ ადამიანებს იყენებს კრემლი საქართველოს მორიგი ანექსიისთვის.

დღეს მათ უკვირთ, თუ რატომ უწოდებენ კრიმინალურ ინტელიგენციას; ჩემი აზრით, მათი ჟეშმარიტი ბუნების და საქმიანობის განსაზღვრისათვის ეს შერჩილებული ეპითეტი.

ეს ადამიანები . იმპერიული მძლავრი მექანიზმის იარაღს წარმოადგენდნენ (და კვლავ წარმოადგენენ) ქართველი ერის თვითშემეცნების მოსპობაში და მნიშვნელოვანი წვლილი აქვთ შეტანილი ქართველი ერის დემორალიზაციასა და ფსიქიკურ დაორგუნვაში, რაც საბოლოო ჯამში ქართველი ერის გადაჯაბნებასა და გაქრობას ისახავდა მიზნად; ეს კი დანაშაულია კაცობრიობის წინაშე, რამეთუ ერთა მრავალფეროვნება თავად უფალი ღმერთის უზენაესი ნებაა, კაცობრიობის სილამაზე სწორედ ამ მრავალფეროვნებით გამოიხატება, ერთა შორის ტრადიციული, ზნეობრივი, კულტურული, რელიგიური და ისტორიული განსხვავებულობიდან გამომდინარეობს და ამიტომ ერის და ეროვნულობის წინააღმდეგ მიმართული ნებისმიერი მოქმედება კაცობრიობის და მისი შემომქმედი ღმერთის წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულად უნდა შეფასდეს.

ყველანი ნათლად ვხედავთ, რომ მოსკოვის ხელისუფლება არც ერთ ყოფილ „მოძმე“ რესპუბლიკას არ ებრძვის ისეთი შემარცხებით, როგორც საქართველოს. კრემლმა მშვენივრად უწყის, რომ ისტორიულად საქართველოს ყოველთვის ჰრიორიტეტული მდგომარეობა ეკავა კავკასიაში, ქართველი ერის სვე-ბედი განაპირობებდა კავკასიელი ხალხების ბედიღბლისაც, და თუ იგი საქართველოს დაიმორჩილებს, საბოლოოდ შემოიმტკიცებს მთელს კავკასიასაც. ამიტომ მას საქართველოს ხელისუფლების სათავეში მოსკოვის მთავრობისადმი ლოიალურად განწყობილი პიროვნება (გინდ მთავრობა) სჭირდება, რომელიც აბსტრაქციულ კოსმოპოლიტურ იდეებს ამოფარებული, სინამდვილეში კი პირადი გამორჩენის და აღზევების გულისთვის დასთმობს ქართველი ერის უზენაეს მიზნს — საქართველოს სრული სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას (რაც ქართველი ერის კეთილდღეობისა და საქართველოს შემდგომი აღყვავების საწინდარია). და ჩვენს მრავალტანჯულ სამშობლოს საბოლოოდ დაუნარჩუნებს რუსეთის სახეცვლილ (გინდ სახელცვლილ) იმპერიას.

ასეთი პიროვნების (გინდ პიროვნებათა) შერჩევაში კრემლს საუკეთესო „შემგროვებელი“ ჰყავს ე. შევარდნაძის სახით, რომელიც არა მარტო ეროვნებაუარყოფილ ე. წ. ინტელიგენციაში და აწ ფუნქციადაკარგულ ორთოდოქს კომუნისტებში ხედავს თავის (გინდ კრემლის) მოკავშირეს, არამედ, როგორც ამასწინდელ ინტერვიუში მოვახსენე გაზეთ „თბილისის“ კორესპონდენტს, ბატონ ზვიად გამსახურდიას ყოფილი თანამებრძოლების გადაბირებასაც ახერხებს. ჩვენდა სავალალოდ, ე. შევარდნაძე წარმოშობით ქართველია, მშვენივრად იცნობს ქართულ მიმდინარე ხასიათს და ამბიციურ ბუნებას და სწორედ ამ გრძნობებს იყენებს თავისი ზრახვების განსახორციელებლად; ეროვნულ მოძრაობაში გაურკვეველი მიზეზებით მოხვედრილ ადამიანებს, ზოგს დიდ პოლიტიკოსობას და პროგრესისტ-დემოკრატობას აბრალებს და ფუჭი დაპირებებით უღვიძებს პატივმოყვარეობის მადას, ზოგს ევროპულ-დასავლური ცივილიზაციით და მატერიალური განცხრომით უხვევს თვალს, ზოგსაც სამშობლო მიწა-წყლის სიპატარავით აშინებს, და ტყუვდებიან ჩვენი მალემრწმენი, ამბიციური და ნაყროვანების მოტრფიალე თანამემამულენი, თავიანთი საკაცობრიო მნიშვნელობის მოღვაწეობისთვის ძალზედ პატარად ეჩვენებათ წინაპართა სისხლით ნაპოხიერი წმინდა მიწა-წყალი, იმდენად პატარად, რომ რუკაზეც ვეღარ ამჩნევენ.

გლობალურად მოაზროვნე პროგრესისტ კოსმოპოლიტებსა და კაცობრიობის კეთილდღეობისათვის მებრძოლ დემოკრატ-ინტელიგენტებს მინდა მოვახსენო, რომ ჟეშმარიტი მამულისშვილისათვის **პატარა სამშობლო** არ არსებობს, ზნეკეთილი ადამიანის შემეცნებაში სამშობლო მუდამ დიდებულია და შეუდარებელი; რომ მარადყამს უზარმაზარი მტრული სახელმწიფოებით გარსშემოტყმულ საქართველოს სწორედ თავისი **პატარა ქვეყნის** უზომოდ დიდი სიყვარული ამარჯვებინებდა ურიცხვ მტერზე და მომავალშიც ეს დიდი სიყვარული გაამარჯვებინებს, განადიდებს და აღაზევებს ქართველ ერს. რაც შეეხება ევროპელ (თუ დასავლურ) ცივილიზაციას უზომოდ მეხოტბე ჩვენს თანამემამულეებს („პროგრესის მჩხრეკელ იდალგოებს“, რომლებმაც შეიძლება რეაქციონერად და პროვინციალად შემრაცხონ), ურიგო არ იქნება შევახსენო, რომ როგორც გენეტიკურად, ასევე ცხოვრების წესით ეს ერები ძალზედ განსხვავდებიან ჩვენგან და ევროპული განვითარების მოდელის ბრმა კოპირება საქართველოში მიზანშეწონილი არ იქნებოდა.

ქართველებმა უნდა ვისარგებლოთ დასავლეთის ქვეყნების გამოცდილებით, გავითვალისწინოთ მათ მიერ განვლილი გზა, გამოვიყენოთ მათი მიღწევები და ქართველი ერის განვითარების საკუთარი (გინდ უნიკალური) მოდელი შევქმნათ. ტექნიკურ პროგრესს არ უნდა ვანაცვალოთ ჩვენი ეროვნული სული და ზნეობა. სხვანაირად რომ ვთქვათ, ტექნიკურ პროგრესს უნდა შეეუსაბამოთ აღდგენილი ქართული სულიერობა და ზნეობრიობა; უნდა მოხდეს ამ ღირებულებების პარალელური განვითარება. ეს იქნება გარანტი ქართველთა მომავალი თაობების არა მარტო მატერიალური კეთილდღეობისა, არამედ სულიერი განმტკიცებისა და ზნეობრივი ამაღლებისა, რიდესაც მატერიალური დოვლათიანობის და უზრუნველყოფის ფასად, ერი არ დაკარგავს ეროვნულ თვითშეგნებას და თვითმყოფადობას. ამ შემთხვევაში ჩვენ შევქმნით ეროვნული განვითარების იდეურ ვარიანტს, რომელიც მთელი მსოფლიოს ხალხებისთვის შეიძლება მისაბაძი და სანიმუშო გახდეს.

მსგავსი რამ ვერც კი წარმოუდგენიათ კოსმოპოლიტიზმის იდეებით აღტყინებულ ადამიანებს, რომელთა პრივილეგირებული მდგომარეობისთვის ეროვნული იდეოლოგია ისეთივე უცხო და გამანადგურებელია, როგორც ეროვნული თვითშემეცნება ან მარქსისტულ-ინტერნაციონალური აზროვნებისათვის, რომლის დამკვიდრების აქტიურ მოღვაწეებად თავად „გვევლინებოდნენ ათეული წლების მანძილზე. სწორედ ამიტომ აჯანყდნენ ეროვნული მთავრობის წინააღმდეგ, რათა როგორმე დაასამარონ მათი ანტიმორალის გამაღატაკებელი ეროვნული თავისუფლების იდეა. მაგრამ მათი დრო, დროება ჰიპეფრობამამეველი ელიტარებისა და ღირსებაშესაყიდული ინტელიგენტებისა სამარადისოდ ჩაბარდა ქართული ეამთაღრიცხვის შავ-ბნელ ფურცლებს, და როგორი მეამბოხენი სულიც უნდა ბუდობდეს მათ ეროვნებაწამალილ ფსიქეაში, მათ მისწრაფებებს განხორციელება აღარ უწერია. ჩვენი გახუროვეველი ერთობა, ნებისმიერი პროკომუნისტური იდეების მჭადაგებელთ გასცემს საკადრის პასუხს და დაე გვერწმუნოს ყველა, თუ ქართველები ისეთივე ერთობით ვიქნებით, როგორც სექტემბერ-ოქტომბრის ამბოხების დროს, არათუ კრემლის ემისრებს დავამარცხებთ, არამედ თავად კრემლსაც კი...

სრული ჯაჯანიძე.

1991 წლის გიორგობისთვის 8 (21).

საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს განცხადება

გაზეთ „საქართველოს“ 19 ნოემბრის ნომერში ბატონმა თენგიზ კიტოვანმა გააკეთა განცხადება, თითქოს მას გაიჩნია სარწმუნო ცნობები იმის შესახებ, რომ პრეფექტების და მილიციის უფროსების სიტყვიერი განკარგულებით მთელს საქართველოში მოხდება სულის შემძვრელი, აღმაშფოთებელი დანაშაულობანი: განდგომილი პირები მოიპარავენ სახელმწიფო და კერძო პირთა მანქანებს, ფულის გამოძალვის მიზნით მოიტაცებენ ბავშვებს, შეძლებულ მოქალაქეთა ოჯახის წევრებს, გატეხავენ ბინებს, ნიღბიანი ბანდიტები აწამებენ მოქალაქეებს, გაიტაცებენ ფულსა და ძვირფასეულობას.

ზემოთ ჩამოთვლილი ყველა დანაშაული პრესისა და ტელევიზიის საშუალებით გამიზნულად გადაბრალდებათ თბილისის ზღვაზე დაბანაკებულ გვარდიელებსო.

საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს აუცილებლად მიაჩნია განაცხადოს, რომ ბატონ თენგიზ კიტოვანის მიერ გამოთქმული ეს ვარაუდი ყოველგვარ საფუძველს არის მოკლებული, უფრო მეტიც, მიგვაჩნია, რომ ამგვარი მონაჭორი მიზნად ისახავს მოსახლეობაში შიშისა და მასობრივი ფსიქოზის გამოწვევას, ხელისუფლებისა და სამართალდამცავი ორგანოებისადმი უნდობლობის ჩამოგდებას. და ალბათ იმასაც, რომ თბილისძს ზღვაზე დაბანაკებულმა უკანონო შეიარაღებულმა ფორმირებებმა წინასწარ შეიქმნან ალიბი მათ მიერ ჩადენილ დანაშაულზე პასუხისმგებლობის თავიდან ასაცილებლად.

ბატონ თენგიზ კიტოვანს მიაჩნია, რომ თბილისის ზღვაზე დაბანაკებული გვარდიელების სახელის გასატეხად, პრესისა და ტელევიზიით სისტემატურად კეთდება ტენდენციური განცხადებები.

რესპუბლიკაში კრიმინოგენული მდგომარეობის გამწვავებაზე საუბრისას თითქოს ხაზგასმით აღინიშნება, რომ დამნაშავეთა დიდ ნაწილს აცვია გვარდიელის ფორმა.

ბატონ კიტოვანის ეს განცხადებაც თითიდან გამოწოვილი მონაჭორია. ჯერ ერთი, ღმერთმა დაგვიფაროს, კრიმინალური სამყაროს დიდი ნაწილი გვარდიის წევრები იყვნენ ან მის ფორმაში იყვნენ გამოწყობილნი. და მეორეც, პრესითა და ტელევიზიით გადაცემულ რამდენიმე ინფორმაციაში, ნამდვილად იყო აღნიშნული, რომ ზოგიერთ ბოროტმოქმედს ეცვა გვარდიელის ფორმა. ეს ფაქტია. მაგრამ გამოძიების დამთავრებამდე, ჩვენ არ შეგვიძლია ვთქვათ და არც გვითქვამს, რომ ეს პიროვნებები არიან გვარდიელები. მით უმეტეს, რომ ჩვეულებრივ ბოროტმოქმედსაც შეუძლია ჩაიცვას გვარდიელის ფორმა, ისე როგორც ზოგ შემთხვევაში დანაშაულს სჩადიან მილიციის ფორმაში გადაცმული ბოროტმოქმედნი.

ასე რომ, ბატონ თენგიზ კიტოვანს კიტოვანს ტყუილად ჰგონია, პრესითა და ტელევიზიით გადაცემულ ფორმინანი დამნაშავის რამდენიმეჯერ ხსენება, სპეციალურად გამიზნული კამპანიაა.

ამასთან, გვინდა შეგახსენოთ ბატონ თენგიზს, რომ სექტემბერ-ოქტომბერში საქართველოს დედაქალაქში პუტჩის მცდელობას, მის განკარგულებაში მყოფი გვარდიის ნაწილების ბევრ ქმედებას, არა მარტო თბილისში, არამედ მთელს რესპუბლიკაში „მოპყვა დანაშაულობათა არნახული აფეთქება, კრიმინალური სამყაროს გააქტიურება. რაც არ შეიძლება არ აღელვებდეს ყოველ ჟეშმარიტ მოქალაქეს და მამულიშვილს.

და რაც მთავარია: ვერ გავექცევით იმ ფაქტს, რომ პუტჩისა და შემდგომ დღეებში კანონსაწინააღმდეგო, ძალადურ აქციებს სჩადიოდნენ და ახლაც სჩადიან პუტჩისტებს მიმხრობილი გვარდიელები. მათ თავდასხმა მოახდინეს თელასის შენობაზე, რასაც შედეგად მოჰყვა ადამიანთა მსხვერპლი, ქვემეხის ჟეფრვი ესროლეს აგრომრეწვის შენობას. ისინი სისტემატურად ესხმიან თავს თვით მილიციის მუშაკებს, იტაცემენ მათ, არამედვენ სატაბელო იარაღს, სამსახურებრივ ავტომანქანებს, მათ შორის სახანძრო მანქანებს.

26 სექტემბერს თბილისში, ავეჯის სახლთან სატაბელო იარაღი აართვეს ჩხოროწყუს შინაგან საქმეთა რაიგანყოფილების სამ თანამშრომელს.

25 ოქტომბერს მოხდა თავდასხმა ქ. თბილისის დიღების შინაგან საქმეთა განყოფილებაზე იარაღის გატაცების მიზნით. 30 ოქტომბერს ღამით თავს დაესხნენ მთავრობის სახლს, გაიტაცეს ორი გვარდიელი, ცეცხლსასროლი იარაღი და ორი ავტომანქანა, 13 ნოემბერს გაიტაცეს სამგორის შინაგან საქმეთა რაიგანყოფილების თანამშრომელი, მილიციის სერჟანტი გიორგი პიროცეცხლაშვილი, 13 ნოემბერს გარდაბნის რაიონის სოფელ კოწანისში თავს დაესხნენ თელეთის ქვეგანყოფილების უბნის ინსპექტორს, უმცროს ლეიტენანტს რომან კიკოლაშვილს და მილიციის სერჟანტს ვიქტორ ოქრუაშვილს, რომლებსაც წაართვეს ტაბელური იარაღი, სამსახურებრივი ავტომანქანა და წაიყვანეს თბილისს ზღვაზე.

17 ნოემბერს ცეცხლსასროლი იარაღითა და ხელყუმბარებით შეიარაღებული ჯგუფი თავს დაესხა საქართველოს მთავრობის გარაჟს, რომელსაც მილიციის თანამშრომლები იცავდნენ. იქიდან გაიტაცეს გაზ-31 მარკის ავტომანქანა, მილიციელს წაართვეს ავტომატი.

21 ნოემბერს ავტომატური იარაღით შეიარაღებული ექვსკაციანი ჯგუფი, რომელთა შორის იმყოფებოდა მთაწმინდის შინაგან საქმეთა განყოფილების ყოფილი უფროსი გიორ გულუა, თავს დაესხა რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ოპერატიული ჯგუფის თანამშრომლებს, რომლებიც ავტომანქანით ლისის მიდამოებში აწარმოებდნენ შემოვლას. წაართვეს მათ ავტომანქანა, ტაბელური იარაღი და მიიყვანეს თბილისის ზღვაზე.

როგორც ვხედავთ, თბილისის ზღვასთან დაბანაკებული ფორმირება არ ერიდება ძალადობის აქტებს თვით სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომელთა მიმართ, სჩადის ქმედებებს, რომელიც არ შეიძლება დაკვალიფიცირდეს სხვანაირად თუ არა სისხლის სამართლის დანაშაული.

საზოგადოებრიობამ და სამართალმა, ვფიქრობთ, სათანადო შეფასება უნდა მისცენ ამგვარ მოქმედებას.

საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

ახალი ალიანსი

როგორც ჩანს, მიხეილ გორბაჩოვი აგვისტოს პუტჩის შემდგომი მოკიდან გამოვიდა. ყოველ შემთხვევაში მისი, ბოლო პერიოდის საქციელი ამას მოწმობს. ჯერ იგი ნოვო-ოგარიოვში რამდენიმე ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკის ხელმძღვანელს შეხვდა ე. წ. სუვერენულ სახელმწიფოთა კავშირის შექმნის თაობაზე, თანაც შეხვედრის წინ განაცხადა, რომ თუ კავშირის შექმნის თაობაზე არ დათანხმდებით მაშინ გადავდგებიო, რამაც მოსაუბრეებზე გარკვეული შთაბეჭდილება მოახდინა. მათ ჯერჯერობით გორბაჩოვის გადადგომა სრულიადაც არ აწყობთ. ამის შემდეგ გორბაჩოვმა შევარდნაძე საგარეო საქმეთა მინისტრად დაანიშნა. ამ სამინისტროს ახლა საგარეო ურთიერთობათა სამინისტრო ეწოდება. ამ ნაბიჯით გორბაჩოვს სურდა ერთად-ერთი უწყება, სადაც მას გარკვეული წონა ჰქონდა, მის გავლენაში დარჩენილიყო. ცნობილია, რომ რუსეთის პრეზიდენტი ბორის ელცინი საბჭოთა საგარეო სამინისტროს გაუქმებას და მისი ფუნქციების რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროსთვის . გადაცემას აპირებდა. გორბაჩოვის წინადადების შემდეგ შევარდნაძე ხანგრძლივად ესაუბრა ელცინს და მხოლოდ ამის შემდეგ დაუბარუნდა თავის ყოფილ პოსტს. იმავე დღეს გორბაჩოვი ირკუტსკში გაფრინდა და ახალ აგიტაციას შეუდგა საბჭოთა კავშირის შენარჩუნებისათვის.

რატომ გააქტიურდა გორბაჩოვი?

პასუხი ნათელია. დიდი პოლიტიკური გააქტიურებისა და დიპლომატიური მანევრების გარეშე იგი, როგორც პოლიტიკური ფიგურა „ჩაიძირება“. ირკუტსკში მოგზაურობა მისი პოლიტიკური რეიტინგიანის ცდაა, რათა შემდეგ ლოიალურად განწყობილ ლიდერად ჩამოყალიბდეს. ახლა გორბაჩოვი თავის ადგილს ეძებს რუსეთის პოლიტიკურ ასპარეზზე და მისთვის მისწრება იქნება, თუ ელცინს ადგე ფეხი დაუცდება. ეს კი გამორიცხული არ არის. ელცინის მიერ გამოცხადებული ფასების ლიბერალიზაცია ისეთი აღმართია, სადაც თავისუფლად შეიძლება დაგროვდეს ამის გარდა მის მიერ ჩეჩნეთში გამოცხადებული საგანგებო მდგომარეობა პოლიტიკური ნიბიეკი აღმოჩნდა. ელცინის ამ ნაბიჯმა ააღელვა მთელი კავკასია. კავკასიის მიმართ აგრესიული ნაბიჯების გადადგმის შემთხვევაში კი კითხვის ნიშნის ქვეშ დადგებოდა თვით ელცინის პრეზიდენტობის საკითხი. ასეთ ვითარებაში გორბაჩოვს დიდი შანსი ექნება კვლავ სათავეში მოექცეს იმპერიას. ამის განსახორციელებლად იგი დიდ იმედებს ამყარებს ედუარდ შევარდნაძეზე, რომელსაც დიპლომატიური მანევრების არანაკლები გამოცდილება აქვს.

მას შემდეგ, რაც გორბაჩოვი აგვისტოს პროსტრაციიდან გამოვიდა, შევარდნაძემ განაცხადა, გორბაჩოვი შეიცვალაო, ახლა მასთან საქმის დაჭერა შეიძლებაო. მან თქვა, რომ ამ პოსტზე დანიშვნას იმიტომ დავთანხმდი, რომ ახლა ქვეყანას ძალიან უჭირსო და ამ ძნიშ დროს გვერდზე უნდა ვედგეო. გვერდზე დადგომა კი გორბაჩოვის პოზიციების განმტკიცებას ნიშნავს. რადიოსადგურ ბი-ბი-სის აზრით გორბაჩოვმა შევარდნაძეს იმიტომ მოუხმო, რომ დაშლისპირას მისული სახელმწიფო როგორმე გადაარჩინოს. თავის დროზე გორბაჩოვ-შევარდნაძის ალიანსმა წამოიწყო ე. წ. „გორდიანური“, რომელიც სრული კრახით დასრულდა. ახლა იგივე შემადგენლობის ალიანსი ახალ ცდას იწყებს. მათ წინა მოღვაწეობას საგარეო ურთიერთობათა სფეროში დიდი წარმატება ჰქონდა. გავიხსენოთ გერმახოის გაერთიანება, აღმოსავლეთ ევროპისა და ბალტიისპირეთის განთავისუფლება. კომუნისტური ბაცილების ხაფანგიდან აღმოფხვრა აფრიკის სამხრეთიდან, ცენტრალური ამერიკის ქვეყნებიდან, აზიის რეგიონებიდან, ახლა ეს ალიანსი იმპერიის შენარჩუნებას ცდილობს. „მოსკოვის რადიოს მსოფლიო სამსახურის“ ცნობით შევარდნაძემ აღნიშნა, რომ მალე ეთნიკური კონფლიქტების გადაჭრის ცენტრი უნდა დაგაარსოო. იგი უახლოეს დროში აპირებს ესტუმროს კიევს, მინსკს და ყოფილი მოკავშირე რესპუბლიკების დედაქალაქებს, შეხვდეს იქაურ ხელმძღვანელებს. თუ რაზე ეკნება მას მასთან საუბარი, ძნელი გასარკვევი არ არის: ეკონომიკური და პოლიტიკური კავშირების განმტკიცებაზე, რაც სხვა არა არის რა, თუ არა იმპერიის განმტკიცებაზე ზრუნვა. თუ გავითვალისწინებთ იმ გარემოებას, რომ ყოფილი მოკავშირე რესპუბლიკების ხელმძღვანელთა დიპლომატიური რეიტინგი ნულს უახლოვდება, რეალური ხდება, რომ მათ ედუარდ შევარდნაძე კარგა ხნით შეაბამს ეფვინს.

შევარდნაძემ სინანულით აღნიშნა, რომ თბილისში ჩემი ჩასვლა არ უნდათო. მე თავის დროზე უარი მითხრეს შუამავლის როლი შეესრულებინა რესპუბლიკის ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორისო. ამასთან დაკავშირებით რადიოსადგური თავისუფლება აღნიშნავს, რომ შევარდნაძე, რომელმაც საკუთარ სამშობლოსთან კავშირი გაწყვიტა და კოსმოპოლიტად იქცა, გორბაჩოვის მსგავსად ცდილობს ლიბერალური ყაიდის ლიდერად ჩამოყალიბდეს.

ედუარდ შევარდნაძეს დიდი რეპუტაცია აქვს მსოფლიოში. ზოგჯერ მას გაეროს გენერალური მდივნის პოსტის კანდიდატადაც ასახელებდნენ. კორესპონდენტის კითხვაზე, თუ გსურთ გაეროს მდივნად გახდომაო, შევარდნაძემ მიუგო, რომ ახლა მთავარია ჩემი სამშობლოს პრობლემებს მივხედოო. დასაწყისისთვის იგი თავისი აპარატის 50 პროცენტით შემცირებას აპირებს. ერთი მესამედით ამცირებს საგარეო ვაჭრობის სამინისტროსაც. შემდეგ კი ჩვეული გულმოდგინებით შეუდგება არა მარტო საბჭოთა იმპერიის საგარეო, არამედ საშინაო პრობლემების მოგვარებას. იგი უკვე შეხვედა ავსტრალიის ელჩს მოსკოვში, რომელსაც განუცხადა, რომ საბჭოთა სახელმწიფო თუ დაიშალა ეს ისეთ სამოქალაქო ომს გამოიწვევს, რომელიც მსოფლიო კრიზისში გადაიზრდებაო. მალე იგი ირანის საგარეო საქმეთა მინისტრს ვილაიეთის შეხვდება. დიდი მარჩიელობა არ უნდა, რომ საბჭოთა მუსლიმანური რესპუბლიკების თაობაზე მასაც იგივეს ეტყვის.

ისტორიას თავისი კანონზომიერება აქვს. იგი გვასწავლის, რომ იმპერიული გაერთიანებები სამუდამოდ არ არსებობენ. მათ აქვთ განვითარების უმაღლესი წერტილი და დასასრული. ახლა საბჭოთა იმპერია თავის დასასრულს უახლოვდება და ვინც მის დასაცავად აღმართავს მახვილს, იმავე მახვილით დაიღუპება.

რუვეგისპირას მისული საბჭოთა იმპერიის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის მთავარ მამოძრავებელ ფიგურაზე რომ ვფიქრობთ, გვებადება კითხვა: იციან თუ არა მათ რა საქმეს ჰკიდებენ ხელს? ალბათ იციან. უფრო სავარაუდოა, რომ ისინი დროებით კავშირში არიან. ის ფაქტი, რომ მინისტრად დანიშვნამდე შევარდნაძე ხანგრძლივად ესაუბრა ელცინს, გვაფიქრებინებს, რომ ელცინი, გორბაჩოვი და შევარდნაძე ახალ პოლიტიკურ ალიანსში გაერთიანდნენ. ახლა საკითხავია, რამდენ ხანს გასძლებენ ისინი ერთად და პირველი რომელი გამოვა ალიანსიდან.

გურამ სიხარულიძე,
გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ პოლიტიკური მიმომხილველი.

სამშობლო უმთავრესია

ასეთია ინგილო კაცის ოცნება...

კახის რაიონის სოფელ ალავერდში 700-მდე ქართველი ცხოვრობს. ნიზამის სახელობის კოლმეურნეობა, რომელსაც გამოცდილი სპეციალისტი ვორობინ ბაბაჯანიშვილი ხელმძღვანელობს, მრავალდარგოვანია: აქ ძოვავთ თამბაქო, მარცვლეული, თხილი, აწარმოებენ აბრეშუმის პარკს, განვითარებულია მეცხოველეობა...

60 წლის პენსიონერი, ტრაქტორისტი სიმონ პაპიაშვილი და მისი ოჯახი ერთ-ერთი ღმთგანი არიან, ვისაც ამ დოვლათის შექმნაში დიდი წვლილი აქვს შეტანილი. ბატონი სიმონი პენსიაზეა, მაგრამ მაინც - ახალგაზრდული ენერგიით უხის ტრაქტორის საქეს. წლეულს მან კოლმეურნეობას 61 კგ აბრეშუმის პარკი და ნახევარი ტონა თხილი ჩაბარა. ვალდებულებაც იკისრა, რომ ტონაზე მეტი თამბაქო მოიწიოს.

როგორც სოფლის სხვა მკვიდრნი, ისიც უბრალო ცხოვრებით ცხოვრობს და, ალბათ, ვერ გრძნობს, თუ რა დიდ სამსახურს ეწევა თავისი არსებობით: ინახავს და მთამომავლობას უნახავს მშობლიურ ენას და სარწმუნოებას, რაც ესოდენ სჭირდება საინგილოს. სხვა ქართველებივით ისიც დადის კახის ეკლესიაში პენსიონერ მეუღლე მარიამთან ერთად. 70 წლის განმავლობაში შებილწული და მელახული ეკლესია 4 წლის წინ კვლავ აღორძინდა.

ეკლესიის წინამძღვარი მამა ილარიონი ზნირად იმეორებს, რომ სიკეთისა და სიყვარულის დამკვიდრებისათვის უპირველეს ყოვლისა აუცილებელია ჟეშმარიტი რწმენა, რწმენა მართლმადიდებლური სარწმუნოებისა და მისი კანონებით ცხოვრება.

სიმონ პაპიაშვილის ხუთივე შვილი სხვადასხვა პროფესიისაა: 30 წლის გია მამის კვალს გაჰყვა — პირველი კლასის ტრაქტორისტია, პატივს სცემენ სოფელში. ქალიშვილ იას დამთავრებული აქვს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მაიას — გოგებაშვილის სახელობის სასწავლებელი; ბესიკი თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ვაჭრობის ეკონომიკის დაუსწრებელი ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტია, კოლმეურნეობამაც მუშაობს; ქალიშვილ მზიურს 1986 წელს აქვს დამთავრებული პოლიტექნიკური ინსტიტუტი და იქვე ბუღალტრად მუშაობს.

ია, კახის რაიონის ადგილობრივი რადიოგადაცემების ქართული განყოფილების რედაქტორია. შაბათ-კვირის გარდა ყოველდღე რაიონის ქართველი მოსახლეობა თავის დედა ენაზე შვიდი წუთის განმავლობაში უსმენს მის ხმას, ეცნობა რაიონის ახალ ამბებს.

1988 წელს უნივერსიტეტში იამ დაიცვა დიპლომი თემაზე „სინგილოს ფოლკლორი“, იგი ეძებს და აგროვებს ხალხურ თქმულებებს, რომლითაც მდიდარია ეს მხარე.

რაიონში მცხოვრები ყველა ქართული ოჯახი, რაიონთი ვისი „სტუმარიცაა“ ია, გულისფანცქალით და ინტერესით ელოდება ამ